

Kysymykset

Toimittaja uskalsi kysyä – Mitä mieltä sä oot Jeesuksesta?

3/2014 teologian ylioppilaiden tiedekuntayhdistyksen julkaisu vuodesta 1853

Pauli Annala ja Pyhä yksinkertaisuus

Tervetuloa uudet fuksit!

Haastattelussa Irja Askola
Matkalla Intiaan

PÄÄTOIMITTAJA

Ella Luoma

Tänä kesänä haravoin lehtiä, työn-
sin ruohonleikkuria, nypin kukkia
ja mylläsin multaa. Kuuntelin Yle Pu-
hetta, hytisin villapaidassa ja paksussa
takissa kesäkuussa ja katselin kuinka
Lahdenväylällä nousi vesihöyryä. Hi-
koilin heinäkuun helteillä, pudotin
painoa huomaamatta ja tapasin läjä-
päin uusia, erittäin innostuneita ja in-
nostavia ihmisiä.

Malmin hautausmaan puisto-
työntekijän arki oli melkoista herk-
kua suorituspainneiden ja epävarman
tulevaisuuden kanssa ahdistelevalle
opiskelijalle.

Kesätöissä muistui mieleen se,
mikä aina välillä tuppaa unohtumaan:
ulkona työskentelemisen, suhteellisen
kevyen ruumiillisen rasituksen tuo-
maa hyvä olo, metsä ja luonnon tarjo-
amat tuhannet vihreän sävyt. Kuinka
hyvältä voi tuntua tuijottaa loppumat-
tomaan vihreyteen?

Vastaan että ihan älyttömän hy-
vältä. Siksi puristaa rinnasta joka
kerta kun joku innokas selittää kuinka
suomalaisen luonnon hiljaisuuden ja
puhtauden voisi myydä kiinalaisille.
Raukoilla kun ei siellä talouskasvun
keskellä ole enää kuin saasteista rus-
keaa hengitysilmaa.

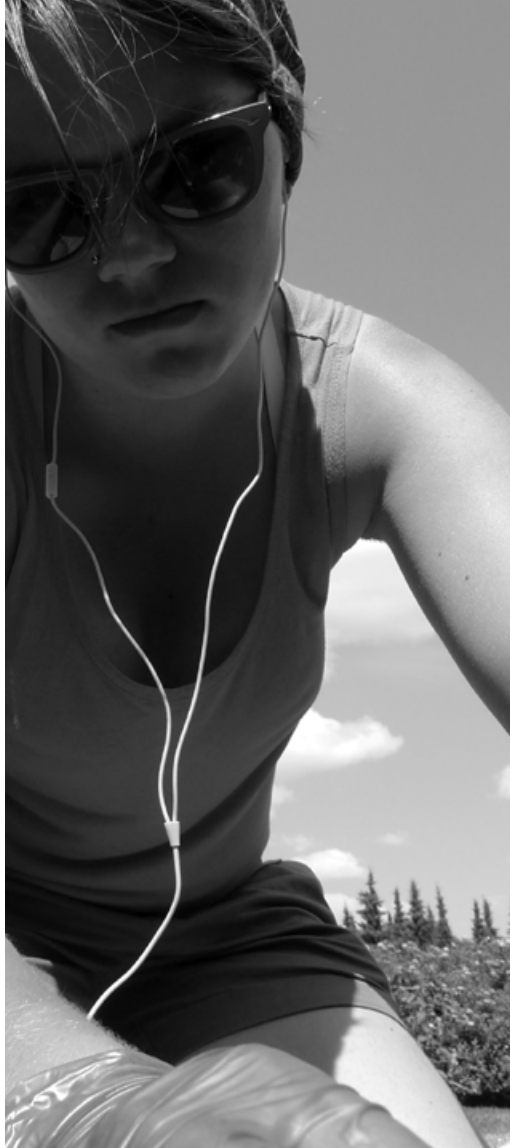
KIRJOITTAJAA

Meidän juustomme sen sijaan eivät
pääse Venäjälle, joten raha ei olisi pa-
hitteeksi. Hymähtelin joskus Chisun
kappaleelle Baden Baden, kunnes siitä
tuli Suomen ulkopolitiikkaa. Nyt ei
kauheasti naurata.

Miten puhdas luonto ja hiljaisuus
muutetaan rahaksi? Kuka määrittää
sen hinnan? Sen ihastelemiseksi aina-
kin lentokoneet lentävät toiselta puo-
lelta maailmaa varmistaen sen, ettei
luonto enää puhtaammaksi muutu.
Melkoista meluakin ne pitävät. Me siis
maksamme turismin saasteilla ja me-
lulla. Siitä palkkioksi vähän lisää ra-
haa, jota kuluttaa muovitavaraan?

Tässä lehdessä kuljetetaan hyvin
löyhänä teemaa työstä ja työllistymi-
sestä. Puhutaan ainakin kesätöistä,
papin töistä ja Jeesuksesta. Etsitään
omaa paikkaa ja vierailaan toisten
hiekkalaatikoilla. Fiilistellään erilaisia
ratkaisuja. Yritetään olla ottamatta mi-
tään itsestäänselvyytenä. Ollaan tule-
vaisuuden suhteen epävarmoja.

Kaiken epävarman tulevaisuuspu-
heen keskellä voi helposti käydä
niin, että turvattomuus saa tekemään
lyhytnäköisiä ratkaisuja. Sellaisena
näen puhtaan luonnon näkemisen
myyntiartikkelina. Lyhytnäköisyyttä
siis välttääkäämme, valppaina tässä
maailmassa kulkekaamme.

Tässä numerossa

Päätoimittaja kirjoittaa	2
Varjopääkirjoitus	3
Keitä me olemme?	4
Panu Hemminki: Pohjalainen, surrealisti ja teologi	7
Tervetuloa Helsingin asuntomarkkinoille, fuksi!	8
Rakas gradupäiväkirja	9
Teologit työelämässä	10
Mutkan kautta teologiseen	13
Papiksikaan ei pääse pystymetsästä	14
Löylyä ja taidetta	16
”Jeesus on yks Aku Ankka”	18
Sukupuolen sisäisestä tasa-arvosta	20
Lukihärl	21
She’s a lady	22
Poljetuista poljetuimmat	23
Turvassa teologisessa	24
TYT:n puheenjohtajan palsta	26

KYYHKYNEN

Julkaisija

Teologian Ylioppilaiden
tiedekuntayhdistys

Hallituksen puheenjohtaja

Sanni Suhonen

Ilmestynyt vuodesta 1853
161. vuosikerta

ISSN 346-2247 (painettu)
ISSN 1458-414X (verkkojulkaisu)

www.tyt.fi/kyyhkynen
kyyhkynen@tyt.fi
TYT/Kyyhkynen, PL 4, 00014 Helsinki

Toimitus

Samuli Suonpää, vastaava päätoimittaja
Ella Luoma, päätoimittaja
Milla Purosalo, toimitussihteeri
Atte Tolonen, kuvatoimittaja

Toimittajat

Maija Halme
Jasmin Ruokolainen
Anu Rask
Liisa Halonen
Tiia Orpana
Olli-Pekka Toivanen
Anna Hiekkataipale
Tuomas Hurme
Jenni Vihtkari

Painopaikka

Vammaspaino, Sastamala

Taitto

Raudasmedia/Joona Raudaskoski

Kannen kuva

TK Panu Hemminki: Haavoittunut
körtti (öljy, 2014) ja Globalisaatio iskee
Pohjanmaalle (öljy, 2007)

Painos 1000 kpl

Tämä julkaisu on saanut HYY:n
järjestölehtitukea.

VARJOPÄÄKIRJOITUS

”Pappi on töissä heti vihkimyksestään alkaen”, kertoo piispa Askola haastattelussa tässä lehdessä. ”Alusta saakka pitää olla kartalla siinä, mitä seurakuntatyö on.”

Osui tuo haastattelu samaan viikkoon teologian kandidaatin tutkinnon soveltavien opintojen alku. Massaluennot, joiden aikana häveliäästi todettiin sielunhoidossa aina olevan ”läsnä kolme” ja puhuttiin saarnasta kuin se olisi mikä tahansa juhlapuhe, retorista pikkunäppäryyttä. Sanaa evankeliumien muista saarnan yhteydessä mainitun. Yhdessä ehdimme kyllä pohtia, ”toimiiko eh-

Samuli Suonpää

**Jos opiskelijoille
halutaan opettaa
tiedeyliopistoon
sopimattomia taitoja,
se tulee tehdä näiden
seinien ulkopuolella.**

toollinen, jos pappi unohtaa asetussanat?”
Toimiiko ehtoollinen? Yliopistossa?

On vaikea keksiä mitään turhempaa kuin kristillinen sielunhoito ilman Jeesusta tai saarna ilman evankeliumia ja Pyhää Henkeä. Jos opiskelijoille halutaan opettaa taitoja, jotka eivät tiedeyliopistoon sovi, se tulee tehdä näiden seinien ulkopuolella.

Ja jos kirkko kuvittelee opiskelijan näillä ohjeilla pääsevän kartalla, löytävän pappeutensa, se ei voisi olla pahemmin väärässä. Näillä ohjeilla ei löydä edes kompassia.

KEITÄ ME OLEMME?

San Damianon kappelissa tuoksuu viennosti terva. Tuoksu tuntuu sopivan huoneen tummiin seinälautoihin ja räsymattojen kotoisesti peittämään lattiaa, mutta **Eeva Vitikka-Annala** tarkentaa sen kantautuvan vasta tervatusta katosta. Kappeli on tehty Eevan ja **Pauli Annalan** tontilla sijaitsevaan vanhaan saunarakennukseen ja Irja Askola on vihkinyt sen käyttöön viime vuonna. Altari on rakennetty rantaan ajautuneista hylkypuista ja sen yläpuolella riippuu San Damianon krusifiksi. Eeva kertoo, että kappelissa toimitetaan joka aamu laudes ja torstai-iltaisin vesper.

Olen matkustanut Porlamin kylälle itäiselle Uudellemaalle tutustuakseni alkutaivaltaan kulkevaan fransiskaanisen pyhän yksinkertaisuuden hengessä elävään yhteisöön. San Damianon osuuskunta on perustettu vuonna 2010 ja sillä on tällä hetkellä kuusi jäsentä. Yhteisölle on kunnostettu kauniit tilat vanhaan navettarakennukseen, josta piti aikanaan tulla talli, jonka pilttuista tulikin lopulta seesteisiä makuuhuoneita.

Tutustumiseni alkaa sandamianolaisessa ora et labora -hengessä yhteisen aterian valmistamisella. Saan vieraanvaraisilta isänniltä helpon tehtävän, salaatin aineet löytyvät valmiiksi huuhdottuina ja käsiteltyinä. Kiireetömässä yhdessäolossa ja jutustelussa on tutustumisen ja yhteisöllisyyden ydin. Myös osuuskunnan järjestämissä retriiteissä työskennellään ja aterioidaan yhdessä hetki palvelusten lomassa.

Pauli Annalan kiinnostus fransiskaanisuuksiin kohtaan heräsi vuonna 1985 viimeisessä **Seppo A. Teimosen** pitämässä dogmatiikan seminaarissa, jonka aiheena oli fransiskaanien varhainen spiritualiteetti. Seminaariin liittyi kymmenen päivän matka Italiaan. Sen jälkeen matkoja Assisiin on kertynyt useita. Pauli levittää kartan pöydälle ja esittelee koko perheelle rakkaaksi käyneitä paikkoja. Annalan pariskunta painottaa, että he eivät sinänsä ole innostuneita matkailusta, mutta tämä nimenomainen tienoo jonka maisema on tullut tutuksi, sen kieli ja siellä asuvat ystävät ovat tärkeitä.

Pauli Annala ei halua vain luennoida fransiskaanisuuudesta. Hän haluaa omien sanojensa mukaan elää todeksi sen veljeyttä ja sisaruutta. Ajatus yhteisöstä, missä hengellisyttä voisi toteuttaa käytännön elämässä, heräsi ensimmäisen kerran yliopistokollegojen kanssa vietetyssä keväjuhlassa 80-luvun lopulla. Kun oli vietetty ihana päivä ja syöty yhdessä, muutamat ystävät jäivät ja laulet-

Toimittaja matkusti tapaamaan Pauli Annalaa San Damianon kappeliin Porlamin kylään.

kuvat ja teksti
Anu Rask

**Luottamuksen
syntyy myös
edellyttää
yhteisöä.**

tiin virsi. ”Tuosta illasta jäi mieleen kaipuu paikasta, missä opettajan työn ohella voisi tutkia kuka olen”, Pauli muistelee. Hänen mielestään koulutuksessa pitäisi yhä ottaa huomioon vanha humanistinen periaate, jonka mukaan yliopistossa kasvatetaan ihmistä ja kysytään: ”keitä me olemme?”. Myös mahdollisuus spiritualiteetin opiskelamiseen pitäisi olla aivan eri luokkaa. Pienet kurssit eivät riitä siihen, että tieto todella muuttuu ruumiilliseksi. Luottamuksen syntyy myös edellyttää yhteisöä.

”Olen halunnut perustaa ja investoida, jotta itse pysyisin hengissä”. Lopulta tarjoutui mahdollisuus tehdä toiveesta totta. Tällä hetkellä osuuskunnan tie on aluillaan ja toiminta pienimuotoista. Päiväpalvelusten lisäksi pidetään retriittejä ja järjestetään kursseja. Rauhalliseen ympäristöön voi tulla myös vaikkapa viimeistelemään graduaan, kunhan sitoutuu yhteisön sääntöihin.

Osuuskunnan perustamisen yhteydessä kirjattiin lyhyesti San Damianon Sääntö, johon sisältyi kolme lyhyttä periaatetta: fransiskaaninen yksinkertaisuuden periaate, kristillinen veljeyys ja sisaruus sekä evankelinen kuuliaisuus. Myöhemmin **Kalle Hiltunen** on sanoittanut säännön pidempään muotoon keskustelujen pohjalta ja onnistunut tavoittamaan osuuskunnan seinään kiinnitettyssä tekstissä jotain oleellista. Sääntö rakentuu hiljalleen, seuraavia mietittäviä ja sanoitettavia kohtia ovat hetki palveluksen vietto ja opiskelu. Sääntö siis syntyy yhteisön keskellä, sitä ei voi sanella valmiiksi ennen yhteisössä elettyä elämää. ”Onhan meillä toinenkin sääntö”, Pauli naurahtaa ja tarkoittaa osuuskuntalain määräämiä osuuskunnan sääntöjä. Niissä San Damianon toimiala on osuvasti määritelty: ”Jäsenten ai-neettoman sekä arvon mitasta ja vaihdon välineistä vapaan pääoman kasvattaminen”.

Aurinkoisesta alkusyksyn päivästä jäi hyvä ja rauhallinen mieli. Kotimatalla bussissa tuntui, kuin ajatukset olisivat päässä hiukan paremmassa järjestyksessä. San Damianoon ei tietenkään kukaan voi todella tutustua lehtijuttua lukemalla, vaan paikan päälle täytyy mennä. Viikonlopun mittaisin retriittejä järjestetään eri teemoilla monta kertaa vuodessa. Lyhyelle käynnille kannattaa valita torstai-ilta ja ilmoittaa tulostaan etukäteen. Silloin on vesperin jälkeen tarjolla teetä ja keskusteluseuraa.

San Damianon osuuskunnan kotisivuilta <http://www.sandamiano.fi/> löytyy tietoa vikonloppuretriiteistä ja koulutuksista.

KEN OMPI

»Painoin valkean ylioppilaslakini pää-
häni Etelä-Tapiolan lukion auditori-
ossa viime joulukuussa. Puolikas vä-
livouteni on ollut tapahtumarikasta,
sangen liikkuvaa sekä todella antoisaa
aikaa. Siksi nyt alkavat opinnot merkit-
sevät minulle kenties elämäni parhaim-
man kesän kääntymistä syksyksi. Juhla
päättyy, kun arki alkaa. Haikeuteen se-
koittuu kuitenkin myös runsaasti uuden
odotusta. Eiköhän minua odota tapah-
tumarikas syksykin!

Kävellessäni lukioni etuoville ensim-
mäisenä koulupäivänäni neljä vuotta
sitten en tuntenut opinahjosta etukäteen
ketään. En ole syrjäänvetäytyvä luonne,
joten tutustuminen uusiin ihmisiin oli
väistämätöntä. Jotkut heistä tulevat ole-
maan elinikäisiä ystäviäni. Odotan jot-
tain samankaltaista tältä syksyltä.

Mitä itse opintoihin tulee, pääsykoe-
kirjaa ”Mitä varhaiset kristityt uskoivat”
oli mielenkiintoista lukea. Uuden testa-
mentin eksegetiikka sekä kirkkohistoria
kiinnostavat minua hurjasti. Sen sijaan
jännitän kielten opiskelua; haluaisin
niin ymmärtää vieraita kieliä, mutta sa-
nat eivät vain tahdo tarttua minuun.

En osaa sanoa, millaisissa työteh-
tämissä haluaisin nähdä itseni valmis-
tuneena teologina. Minulla voisi olla
enemmän annettavaa uskonnon aineen-
opettajana, mutta jollain tapaa koen
työn evankelisluterilaisen kirkon pal-
veluksessa kiehtovammaksi. Onneksi
minun ei tarvitsekaan päättää koko tu-
levaisuuttani tässä ja nyt, vaan voin kes-
kittyä aloittamaan opintoni ja selvittää
ensin, onko teologian opiskelu todella
sitä, mitä haluan, eikä vain unelma.”

- Vilma Saarinen

Olen haaveillut teologian opinnoista
vuosia, ja yllätyksenä onkin tullut, et-
teivät tulevat opinnot tunnu vielä oikein
miltään. Olen tietysti onnellinen uu-
desta opiskelupaikasta, mutta intoa on
syönyt tehokkaasti muun muassa Ke-
lan hakemuksien täyttäminen ja oman
asunnon hankkimisesta hermoilu.

Uusi syksy ja uudet fuksit. Syk-
syyn ja alkavaan opiskeluun oli
vielä viikkoja, kun Kyyhkysen toi-
mituskunta onnistui saamaan
heistä neljä käsiinsä. Vilma, Mika,
Anne ja Dani ottavat haasteesta
kopin ja kertovat innostukses-
taan, jännityksestään ja siitä, mitä
odottavat tulevilta vuosiltaan
teologian opiskelun parissa.

Milla Purosalo

Minulla ei ole
tässä vaiheessa
muuta
suunnitelmaa
kuin
opintopisteiden
kerryttäminen.

Muutan Helsinkiin 500 kilometrin
päästä pohjoissavolaiselta pikkupaik-
kakunnalta, joten miljöön muutos tus-
kin voisi olla suurempi. Yliopistomaail-
maan astuminen jännittää melko lailla,
sillä vasta lukiosta valmistuneena mi-
nulla ei ole kunnollista käsitystä, mitä
odottaa korkeakouluopinnoilta.

Pitkäaikaisia unelmiani on ollut sekä
opiskella teologisessa että olla jonakin
päivänä pappi. Eniten opinnoissa ehkä
pelottaa, jos unelmien täytyessä opis-
kelu tai pappeus tai kumpikaan ei tun-
nukaan omalta. Toisaalta luotan siihen,
että teologiaa opiskelemalla voin löytää
itselleni sopivan alan, vaikka en papiksi
enää haluaisikaan.

Nyt kun opintojen alkamiseen on
enää hetki ja oma asuntokin lopulta
löytynyt, alan jo innostua ajatuksesta
opiskelijana teologisessa tiedekun-
nassa. Odotan uusia ihmisiä ja mie-
lenkiintoisia opintoja, mutta kuitenkin
eniten uuden elämäntilanteen tuomia
muutoksia.”

- Anne Heikkinen

Millaisia ajatuksia alkavat opinnot
herättävät, Mika Björklund?

”Kaikesta siitä, mitä mieleen voisi
tulla, huomaan ajattelevani typogra-
fiaa. En niinkään ihmettele mitä saan
oppia, kuin sitä minkälaisia kirjasimia
saan eteeni. Voihan olla, että teologisten
opintojen kulttuurihistoriallinen puoli
herkistää ihmisen arvostamaan sitä hie-
novaraista tasapainoa näkyvän ja nä-
kymättömän välillä, jota sopivan kirja-
sintyylin valinta edellyttää. Toisaalta en
haluaisi joutua tilanteeseen, jossa kurs-
simonisteet on tulostettu käyttäen Aria-
lia — tuota köyhän miehen Helveticaa.”

Mitä teit ennen kun tulit teologiseen?

”Töitä olen tehnyt, sikäli kun olen
katsonut, että niiden pakoiilu on vaival-
loisempaa kuin itse tekeminen. Muuten
olen viettänyt aikaa lähinnä Wikipedi-
an lukien, ja erinäisten mystillis-esoteeris-
ten opusten ja harjoitteiden parissa.”

FUKSI -14?

Mitä odotat opintojen alulta tai opinnoilta itseltään?

”Sen perusteella, mitä olen jo ehtinyt tutustumaan WebOodiin ja Flammaan, lähinnä teknistä säätämistä ja valikkosokkeloissa navigoimista. Tottuukohan byrokraatiaan, vai yllättääkö se vielä opiskelijoiden veteraanejakin?”

Mihin tähtäät opinnoillasi teologisessa tiedekunnassa?

”Minulla ei ole tässä vaiheessa muuta suunnitelmaa kuin opintopisteiden kerryttäminen.”

Millaisiin työtehtäviin haluaisit valmistua?

”Otaen huomioon aiemman työkokemukseni, ja taipumukseni pyrkiä sovittamaan yhteen toisiinsa liittymättömiä pyrkimyksiä: Teologi-putkimieheksi.”

Millaisia ajatuksia alkavat opinnot herättävät, Dani Lahtinen?

”Lähinnä positiivisia, vaikka jännityskin on luonnollisesti läsnä. On mie-

lenkiintoista aloittaa opinnot uudessa oppilaitoksessa ja melko vieraassa ympäristössä. Opintojen alkaminen merkitsee minulle myös muuttoa pois vanhempieni luota, joten tulen varmasti itsenäistymään paljon.”

Mitä teit ennen kuin tulit teologiseen?

”Valmistuin keväällä lukiosta.”

Mitä odotat opintojen alulta tai opinnoilta itseltään?

Uusia tuttavuuksia, kirjojen parissa vietettyjä tunteja ja rasittavia, mutta

myös antoisia väittelyitä oikeasta ja väärästä, sekä vaikeita kysymyksiä, joista vain joihinkin on olemassa tyydyttäviä vastauksia.

Mikä jännittää tai innostaa alkaviin opintoihin liittyen?

Olen aivan innoissani yliopiston laajasta kurssitarjonnasta! Tuntuu, että haluaisin opiskella aivan kaikkea, mutta eiköhän se pian laannu. Jännittävintä on varmasti tutustua uusiin ihmisiin ja pelkään raskaan kirjakasan alle elävältä hautautumista.

Mihin tähtäät opinnoillasi teologisessa tiedekunnassa?

Uusien asioiden oppimiseen ja uusiin kokemuksiin. Tällä hetkellä olen erityisen kiinnostunut B2-linjasta, mutten vielä ole lyönyt mitään lukkoon. Ihmisläheiset- ja opetustehtävät kiinnostavat minua parhaillaan kaikkein eniten.

Haluaisin niin ymmärtää vieraita kieliä.

TIESITKÖ?

PANU HEMMINKI: POHJALAINEN, SURREALISTI JA TEOLOGI

Kyyhkynen kannen maalaukset ovat eteläpohjalaisen Panu Hemmingin siveltimestä. Itsensä pohjalaiseksi surrealistiksi – ainoaksi laatuaan – määrittelevä Hemminki on maalannut vuodesta 1994 alkaen.

Hemmingin tyyli yhdistää perinteisen maisemakuvan alitajunnan elementteihin ja symboleihin. ”Mieli-kuvitus on tietoa tärkeämpää”, korostaa käytännöllisen teologian gradua Helsingin yliopistossa valmisteleva Hemminki.

Kannen teokset Globalisaatio saapuu Pohjanmaalle on vuodelta 2007 ja Haavoittunut körtti vuodelta 2014, juuri ennen Lapuan herättäjäjuhlia. Hemminki ei laske itseään aktiivikörtiksi, mutta kokee herätysliikkeen itselleen läheiseksi.

Körttiäihettä hän on aiemmin käsitellyt mm. körttimuomit -sarjassa. Hemminki on myös maalannut ja lahjoittanut Lapuan lastenkirkon alttarimaalauksen Jeesus siunaa Lapuan lapsia.

TERVETULO A HELSINGIN ASUNTO- MARKKINOILLE, FUKSI!

Jokasyksyisiin puheenaiheisiin kuuluu opiskelijoiden asunnot ja erityisesti asunnottomuus. Elo-syyskuussa Hoas (Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö) on tukossa ja yksityiset vuokra-markkinat varsin viljejä. Yksistään Helsingin yliopistossa aloittaa vuosittain n. 4000 opiskelijaa, minkä lisäksi Helsingissä toimii yhdeksän muutakin korkeakoulua, osa pienempiä ja osa taas suurempia. Pääsääntöisesti lukuvuosi alkaa yliopistoissa syyskuussa ja muissa korkeakouluissa jo elokuun puolella. Joillakin uusilla opiskelijoilla on jo entuudestaan oma asunto Helsingissä tai naapurikunnissa. Suurimmalla osalla ei ole. He kaikki muuttavat Helsinkiin yhtä aikaa, tai ainakin yrittävät muuttaa.

Helsingin yliopisto itse ei tee asumisen järjestämistä fukseille turhan helppoksi. Fukseille tarjotaan yliopistoon ja opiskelijaelämään tutustumista varten orientoiva viikko, johon osallistumista vahvasti suositellaan. Viikolla lukujärjestys on tehty hyvin väljäksi, jolloin itse infoa on päivisin vain muutaman tunnin verran ja mukavaa yhdessäoloa sitten vähän enemmän. Orientoiva viikko on aina syyskuun ensimmäistä kokonaista viikkoa edeltävä viikko. Näin on päästy tilanteeseen, jossa orientoiva viikko on aina elokuussa. Muualta kuin Helsingistä tuleville fukseille yliopisto tarjoaa siis seuraavat kolme vaihtoehtoa:

1. älä osallistu orientoivalle viikolle ja jää informaatiosta ja sosiaalisesta toiminnasta paitsi

Liisa Halonen

2. nuku orientoiva viikko kaverin/sukulaisen/tuntemattoman luona

3. maksa orientoivan viikon takia vuokraa koko elokuusta

Tähän väliin on hyvä todeta, ettei Kela maksa opintotukea eikä siten myöskään opintotuen asumislisää yliopiston opiskelijoille elokuulta, vaikka vuokrasopimus alkaisikin jo silloin. Yksi opetusviikko kun ei ole Kelan mielestä riittävä peruste maksaa tukea koko kuukaudesta. Kuukausista, joissa opetusta on alle 18 päivää, ei makseta tukea lainkaan.

Kallion seurakunta ja Helsingin seurakuntien oppilaitostyö yhdessä HYY:n kanssa järjestivät ensimmäistä kertaa syksyllä 2014 kampanjan Sohvalle Stadiin, jossa pyrkivät yhdistämään tilapäistä majoitusta tarvitsevat uudet opiskelijat ja hyväntahtoiset lähimmäiset. Nämä lähimmäiset saattoivat majoittaa entuudestaan tuntemattomia asuntoja tarvitsevia opiskelijoita korkeintaan muutaman viikon sillä aikaa kun nämä etsivät itselleen pysyvämpää asuntoa.

Kampanja oli ilmeisen onnistunut, sillä sen ansiosta jopa sata hätämajoitusta kaipaavaa löysi itselleen petipaikan. Vieraanvaraisten kanssaihminen sohvapaikkojen tarjoaminen ei ole sinänsä uusi idea, koska esimerkiksi Aalto-yliopiston puolella ylioppilaskunnan kansainvälisten opiskelijoiden työmuoto Mosaic on organisoitunut vastaavanlaista toimintaa kansainvälisiä opiskelijoita varten jo vuosia. Ainakin palautteiden perusteella molemmat projektit on nähty erittäin hyödyllisiksi.

Ihmisläheiset ruohonjuuritason projektit eivät lopulta poista itse ongelmaa eli asunnottomuutta ja asunnon hankkimisen vaikeutta, vaikka voitvatkin lievittää oireita. Helsingissä on sekä Hoasilla että yksityisillä markkinoilla yksinkertaisesti liian vähän kapasiteettia, jotta ne voisivat selvitä syksyn fuksipullistumasta kunnolla. Samaan aikaan yliopisto laittaa kaikki 4000 fuksiaan tulemaan Helsinkiin ja kampukselle jo elokuun puolella, eli samaan aikaan ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden kanssa. Pitkäaikaisin ratkaisu olisi toki opiskelijaystävällisten asuntojen määrän kasvattaminen. Lyhyellä tähtäimellä tehokkainta olisi kuitenkin se, että yliopisto lyhentäisi orientoivaa viikkoa ja siirtäisi sen kokonaan syyskuulle. Silloin yliopisto- ja amk-fuksit eivät kilpailisi asuntomarkkinoilla samaan aikaan, ja säästyisipä monella kuukauden vuokrakin. Se on aika iso summa juuri opiskelemaan muuttaneelle.

teologia.fi
taivaallisen hyvää
tutkimusta

RAKAS GRADUPÄIVÄKIRJA

Ikimuistoinen kesä on ohi. Pian rustasta punertavat lehdet peittävät taas Topelian kauniin sisäpihan. Tutustuin lämpiminä kesäpäivinä sekä Ilomantsin vesitornin viinibaariin, Kerimäen puukirkon penkkeihin, Kalajoen hiekkasärkkien rantakiviin että Suomen suurimpaan pyhiinvaelluskohteeseen Tuurin kyläkauppaan. Inspiroivin al löytö oli eittämättä laulava Justin Bieber – hammasharja. En ymmärrä, miten olen aiemmin voinut tulla toimeen ilman kyseistä tuotetta.

Erääseen asiaan onnistuin kuitenkin kesällä välttämään lähemmän tutustumisen. Tämä asia oli, yllättävää sinänsä, oma graduaineistoni. Lupailin keväällä suhtautua jatkossa gradun kirjoittamiseen aikuismaisella ryhdikkyydellä. Elokuun ohjaustapaamisessa jouduin kuitenkin taas paljastamaan ikävän tosiasian: kirjoitin kesällä gradua pyöreät nolla (0) sanaa. Oma graduvirteni alkaa olla jo yhtä kulunut kuin Enkeli tai vaan. Ohjaajani osaa sen ulkoa sanasta sanaan. Muutamat säkeistöt voi jo jättää laulamatta kokonaan.

Sille, jolla gradu siintää tulevaisuudessa voin antaa näillä kyseenalaisilla näytöillä vähintäänkin yhden kelvollisen neuvon: Hylkää lopullisesti kaikki romantisoituidut kuvitelmat siitä, miten luet metodikirjallisuutta mökillä laiturinokassa lokkien liidellässä sinitai vaalla tai kirjoitat analyysilukua piknikviltillä puiston siimeksessä jääkylmää Happy Joe-siideriä maistellen. NIIN EI TULE TAPAHTUMAAN. EI IKINÄ. EI KOSKAAN. Itsepetos on toisaalta taitolaji sekin, ja siinä voin itsevarmasti myöntää olevani suorastaan poikkeuksellinen lahjakkuus.

Maija Halme

En ole kuullut kenenkään kanssaoiskelijan olleen kyseisessä paikassa saati palanneen sieltä kotiin.

Muutama päivä sitten minulta kysyttiin yliopiston käytävällä, olenko kenties fuksi. Vastasin siihen hiljaa kuis-katen olevani kahdeksannen vuoden opiskelija. Kuiskauksessani oli samaan aikaan läsnä sekä suunnaton ylpeys että pohjaton häpeä. Suhtautumiseni tähän vallitsevaan todellisuudentilaan on siis tällä hetkellä keskimäärin melko neutraali. Valoa tunnelin päässä on myös näköpiirissä, sillä sain Helsingin yliopistolta Gradu valmiiksi –apurahan. Pääsen loppuvuodesta hautautumaan hetkeksi yliopiston tutkimusasemalle, nauttimaan täysihoidosta ja keskittymään vain ja ainoastaan tämän prosessin loppuunsaattamiseen.

Tutkimusasemia on ympäri Suomea. Hauskinta tässä on se, että oma sijituspaikkani on Värriö, joka sijaitsee Itä-Lapin erämaassa 1046 km Helsingistä pohjoiseen. En ole kuullut kenenkään kanssaoiskelijan olleen kyseisessä paikassa saati palanneen sieltä kotiin. Hieman mietityttää, onko tämä kenties jokin yliopiston salakavala yritys hankiutua minusta lopullisesti eroon. Selvitin reittiohjeet paikkaan, ja paljastui, että lähimmältä tieltä on 8 km patikointimatka asemalle. Ohjeissa mainitaan muun muassa seuraavaa: ”Mene läpi Sallan ja Savukosken rajaa kulkevan poroaidan veräjältä. Muista sulkea veräjä perässäsi. Pian näet pitkospuiden vasemmalla puolella puussa harmaantuneen linnunpöntön.” Ohjeet vaikuttivat ensilukemalta lähinnä hauskalta vitsiltä. Nauratti. Enää ei niinkään.

Ensi kerralla paljastan, miten gradu erämaassa villipetojen keskellä edistyi. Jos minusta ei kuulu mitään, olen todennäköisesti löytänyt uuden paremman elämän porofarmarina.

Kirjoittaja on kahdeksannen vuoden uskon-totieteen pääaineopiskelija, joka aloitti graduseminaarin syksyllä 2013.

TAPAHTUI VIIME KYYYHKYSESSÄ

Kyyhkysen numerossa 2/2014 sivulla 8 kerrottiin aprillipila, joka kuului: ”Opiskelijajärjestön monitunnustuksellinen suunta on linjattu TYT:n hallituksen päätökseen.” Päätoimittajan kömmähdyksen vuoksi tekstistä saa sellaisen kuvan, että monitunnustuksellinen linja todellakin ON kirjattu hallituksen päätökseen.

Sitä siis ei ole, ei missään tapauksessa. Kyllä TYT:llä kaikenlaista on linjattu, mutta sitä missään nimessä ei. Ehei. Kyyhkysen toimitus pahottelee virhettä ja siitä mahdollisesti aiheutunutta mielipahaa ja muistuttaa että TYT on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton tiedekuntayhdistys.

VOISITKO PITÄÄ JONKUN AAMU- SAARNAN?

TEOLOGIT TYÖELÄMÄSSÄ

Antti Pollari korkkaa Karhun lasipullon kuin vanha tekijä ja istuu seuraani kesäiselle terassille. Hän on tulossa töistä Sinebrychoffin tehtaalta Keravalta, tarkemmin tehtaan täyttöosastolta, vielä tarkemmin lasipullolinjalta. Siellä tehdään vain yhtä vuoroa, Suomen kansa on siirtynyt tölkkiaikaan. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö Pollarin vahtimien linjojen kautta olut kuluisi. Yksi laite puskee tunnissa ulos noin 40 000 pulloa. Se on paljon. Tölkkipuol-

Joskus käy niinkin, että teologian opiskelijat eivät työllisty kesäteologeiksi. Kyyhkynen tapasi heistä kolme. Aloittakaamme vaikka teologian ylioppilaasta, joka vietti kesänsä Keravalla, lasipullojen parissa.

maahantuomien oluiden (mm. Guinness) lisäksi rekkoihin lastataan muun muassa myös Sommersbytä, Crowmoo-rea, Coca-Colaa, Fantaa ja Bonaqua-aa. Tehtaan varasto on noin kahden yliopiston päärakennuksen kokoinen. Myös lasipullolinjalla pullottettava tuote vaihtelee. Antin hommana on vahtia pullojen kulkua ja laitteiden toimintaa. Hän tulee aamulla töihin, napsauttaa koneet päälle ja katsoo että kaikki menee niin kuin pitääkin.

Antti Pollari ajoi junalla Keravalle ensimmäisen kerran jo vapun jälkeisenä maanantaina. Pehdytyksessä pidettiin pieni esittelykiertä, kuka oli ja mitä opiskeli: Kemiaa, kemiaa, prosessointi kemiaa, teologiaa, kemiaa. Tauolla teologilta kysyttiin tuleeko susta pappi, mitä mieltä oot homoliitoista ja, että voisitko pitää jonkin aamusaarnan. Antti uskoo tämän jälkeen murtaneensa joitain teologeihin liitettyjä ennakkoluuloja. Etenkin niitä, jotka tuntuivat perustuvan siihen, miten teologiaa oli opiskeltu 1800-luvulla.

Tehdastyö on kasvattava kokemus. Siinä kettumaista on oikeastaan vain aikainen aamuhäätys. Parasta on Antin mukaan ollut tutustuminen sellaisiin ihmisiin, joihin ei välttämättä törmäisi muuten. Vaikka työ on tavallaan yksinäisempää kuin kesäteologina koheesion keskellä, taukokuoneessa vaihtuvat mielipiteet tiuhaan ja visyvesi kuuluu. Akateemisia perinteitä voisi levittää suviuunojen (=kesätyöntekijöiden) keskuuteen vaikka vissysitsien merkeissä.

Lisäksi pieni insinööri Antin sisällä on herännyt. On kiehtovaa miten sellaiset määrät olutta ja muita virvokkeita päätyvät kuluttajille.

Kun Antti kesän loputtua lähtee Sinebrychoffilta, hän myös tietää enemmän suomalaisesta juomakulttuurista:

”Katsellessani ihmisten lomaku-
via, kiinnittyi huomioni usein käsissä oleviin juomiin. Usein tulee sellainen olo, että jotenkin on ollut ihmisten kesästä aktiivinen osapuoli. Se tuntuu mukavalta.”

lella töitä tehdään parhaimmillaan kolmessa vuorossa ja koneet puskevat ulos 70 000 tölkkiä. Voi turvallisesti todeta, että kuluttajien oluen tarve tyydytetty ainakin joksikin aikaa.

Onko olut jo alkanut kyllästyttää?

Ei kun ei sitä töissä saa juoda. Lisäksi Antti muistuttaa, ettei Sinebrychoffilla pullota ainoastaan olutta. Karhun, Koffin ja monen muun Keravalla valmistuvan oluen sekä Sinebrychoffin

teksti ja kuvat
Ella Luoma

TONTTUNA SUOMEN SUVESSA

TEOLOGIT TYÖELÄMÄSSÄ

Minulle tuli täytenä yllätyksenä, että Linnanmäen Joulumaa on ilmainen. Kierros alkaa huoneesta, jossa on Suomen talvelle tyypillisiä asioita, kuten keinolunta, puumökkejä ja revontulia. Siellä tonttu kertoo joulun taiaista ja koputtaa seuraavalle ovelle, jos vaikka pukki olisi paikalla. Ja siellähän hän on. Pukin syliin voi istahtaa ja ottaa yhteisen valokuvan. Mutta mitä joulupukki tekee Linnanmäellä keskellä kesää?

Linnanmäen joulumaassa työskentelevillä tontuilla kertomuksen runko on yhteinen, mutta myös luovuudelle jätetään tilaa. Tärkeää on se, etteivät tarinat mene ristiin toisten tonttujen kertomusten kanssa. Joulupukilla on tietenkin kesäloma ja hän haluaa nähdä lapsia. Mikäs sen parempi paikka lasten tapaamiseen kuin Linnanmäki. Korvatunturilta kesälomaansa viettävä pukki on osa suomalaisen joulupukin brändäystä.

Anna Hjerp näki netti-ilmoituksen, jossa haettiin kesätonttua Santa Claus Finlandin riveihin ja päätti hakea. Hakemuksen lähetystä seurasi haastattelurumba, joka vastasi opettajalinjalle pyrkivien teologien taivalta: puhelinhaastattelu, ryhmähaastattelu ja lopulta vielä yksilöhaastattelu. Tämän jälkeen Anna työllistyi huhtikuun loppupuolella Linnanmäellä ensimmäistä kesää avatun joulumaan tontuksi. Annan mukaan erityisesti ryhmähaastattelu oli erityisen positiivinen kokemus. Tontut viettävät koko kesän tiivisti yhdessä ja jo haastattelussa sai tuntumaan siihen, mikä porukka sopisi hyvin yhteen. Työtä tehdään kolmessa vuorossa ja yksi tontun vetämä kierros kestää noin kymmenen minuuttia. Ensin kerrotaan hieman yleisesti joulusta ja lopuksi päästään tapaamaan joulupukkia. Joulumaan yhteydessä on puoti, jonka tuotoista osa menee hyväntekeväisyyteen.

Annan mielestä parasta kesäisessä tonttuilussa on sen tarjoama luovuus. Jokainen päivä ja kierros ovat erilaisia ja mielikuvitus omaan tonttuidentiteettiin liittyen saa juosta vapaana. Töissä Anna on 161-vuotias, suhteellisen nuori tonttu nimeltään Hehku. Nimensä Hehku on saanut siitä, että aina kun tämä saa todella hyvän idean, ton-

Teologi löysi itsensä kertomasta satuja lapsille.

maassa hyötyä. Useat kierroksella käytetyt tarinat pohjautuvat suomalaiseen kansanuskoon. Ja mikä yhdistääkään niin tiivisti erilaisia kulttuuritaustoja kuin joulu? Suomalaisten lisäksi joulumaahan on eksynyt vieraita useista eri maista. Joulumaa ei toimi minkään uskonnon edustajana ja teologina Anna uskoo olevansa erityisen tarkkasilmäinen mitä tulee muiden kulttuuritaustojen huomioon ottamiseen.

Kesätonttuilussa parasta on tarjota

tun lakin kulkunen alkaa hehkua. Mielikuvituksesta on tontun työssä paljon hyötyä. Joskus joulupukkia joutuu odottelemaan toisen ryhmän vuoksi ja silloin tontun tehtävänä on keksiä tikusta asiaa. Lisäksi lapset kyselevät paljon, kuten Oletteko te syntyneet tähdistä? ja Miten pääsee tontuksi?

Mitä teologiaan tulee, kulttuurihistorian tuntemisesta on ollut joulu-

lapsille elämys. Annan mukaan on hienoa katsella, kun silmät oikein loistavat innosta. Silloin ei ole niin mukavaa, kun lasta selkeästi pelottaa tai jos lapsi alkaa itkeä. Tonttuilu vaatii jokaisen ryhmän ja erilaisten lasten kohdalla pelisilmää siitä, miten joulupukkia lähestytään. Palatessaan teologiseen, Anna tuo mukanaan työssä kehittyneet vuorovaikutus- ja esiintymistaidot. Enkä usko että yleinen satuilu akateemisissa maailmassa ainakaan opintoja viivyttää.

KESÄ HAUTAUSMAALLA

TEOLOGIT TYÖELÄMÄSSÄ

Ennen kuin **Liisa Halonen** ryhtyi Malmin hautausmaan vahtimestariksi, hän uskoi että työssä vaikeinta tulisi olemaan surevien omaisten kohtaaminen. Vainajien jatkuva näkeminen mietitytti, mutta siihen tottuisi. Surun kohtaaminen oli kuitenkin yllättävän helppoa. Vahtimestari ei ota suruun osaa vaan varmistaa, että omaiset pystyvät tekemään surutyötä rauhassa ja turvallisissa mielin. Työ on käytännön asioissa neuvomista ja niiden hoitamista. Vainajien näkeminen sen sijaan on osoittautunut rankemmaksi kuin Liisa osasi odottaa. Hän onkin sitä mieltä, että ketään ei pitäisi pakottaa näkemään kuolemaa.

Liisa Halonen aloitti kesätyöt Malmin hautausmaan kappelissa jo huhkikuussa. Sitä ennen hän oli jo ehtinyt tehdä vahtimestarin töitä viikonloppuisin. Kesätyö oli siis jo tuttua ja perehdytys yksityiskohtaista. Yhteen työpäivään kuuluu joko viisi siunaustilaisuutta tai viisi uurnanhautausa. Paljon aikaa käytetään siihen, että saattoväki otetaan vastaan ja heidän kysymyksiinsä vastailaan. Vahtimestari ei suorita siunauksia, vaan odottaa mahdollisesti myöhässä tulevia omaisia, ja mikäli kyseessä on arkkuhautaus, vahtimestari neuvoo arkun kantamisessa ja lähtee tilaisuuden päätyttyä johdattamaan saattokulkuetta kohti oikeaa hautausmaata. Reitti on hyvä suunnitella etukäteen, koska kokenutkin kulkija voi eksyä helposti Malmin hautausmaan jättimäiseen labyrinttiin. Vahtimestarin työhön kuuluu myös paljon odottelua, koska hautauksia ei pyritä suorittamaan kellon tarkkuudella. Liisasta on tärkeää, että omaisilla on aikaa esittää kysymyksiä ja rauhoittua muistamaan vainajaa. Kenestäkään ei tuntuisi hyvältä, jos vahtimestari alkaisi kesken hautaan laskemisen vilkuilla levottomana kelloa.

Teologi päätyi hautausmaalle vahtimestariksi.

Kesätyö on opettanut opettajaksi opiskelevan teologin kohtaamaan ihmisiä, jotka eivät peittele vahvojakaan tunnereaktioita. Sen kaltaiset kohtaamiset ovat Liisan mukaan tärkeitä kokemuksia jokaiselle teologian opiskelijalle. Tuleville papeille hautauskäytäntöjen perinpohjainen tunteminenkaan ei olisi pahitteeksi. Kun käytäntö on hallussa, voi keskittyä läsnäoloon. Se on tärkeää niin papille kuin vahtimestarillekin. Omaiset ovat usein huolissaan siitä, ovatko tehneet kaiken oikein hautausmaalla. Rauhallisuus, selkeys ja ennakointi ovat valtteja työssä. Teologin taustasta on ollut hyötyä kirkollisten toimitusten tuntemisen lisäksi siinä, että Liisa tietää suurin piirtein mitä papit tietävät ja mitä taas vahtimestarin tulee ottaa kontolleen. Liisa kokee olensa hautausmaalla ikään kuin kirkon kasvot, koska on välillä ainut kirkon henkilökunnan jäsen paikalla. Tärkeää on olla näkyvästi paikalla ja tavoitettavissa. Hautausmaalla vahtimestari saakin usein ottaa vastaan sekä positiivista että negatiivista palautetta.

Vaikka työt seuraavat harvoin kotiin, ovat hautaukset joskus raskaita. Pienten lasten arkut tuntuvat erityisen pahalta ja usein nuorena kuolleiden siunaustilaisuuksiin liittyy vanhempien kontrolloimaton suru. Joskus rankka tilanne voi saada myös vahtimestarin itkemään. ”Yritän kuitenkin ajatella että omaisten suru johtuu vain siitä, että vainaja on ollut omaisille tärkeä ja rakas”, Liisa kertoo, ”Siksi jatkuva surun keskellä työskentely ei tunnu pahalta, vaan rakkautta ja kaipauksen näkeminen on oikeastaan aika kaunista.”

MUTKAN KAUTTA TEOLOGISEEN

Syksyn 2014 teologian ylioppilas **Jere Hannikainen** haki alun perin Mikkelin ammattikorkeakouluun opiskelemaan matkailualaa vuoden 2013 alussa. Opinnot alkoivat innokkaalla mielellä, mutta kiinnostus sammui vähin erin.

– Opetus ei keskittynyt niinkään matkailuun, vaan alan kaupalliseen puoleen. Painopiste oli lähinnä tuotteiden ja elämysten brändäämisessä ja matkapakettien myynnissä. Hyvät opiskelukaverit auttoivat kuitenkin jaksamaan, Hannikainen muistelee.

Teologian maisteriopiskelija **Riikka Uoti** tuli niin ikään toisiin ajatuksiin edellisen oppiaineensa aikana. Tampereen yliopistosta hallintotieteiden maisteriksi vuonna 2013 valmistunut Uoti tajusi kandidaatti-vaiheessa haluavansa ihmisläheisempään työhön.

– Hallintotieteilijöistä suurin osa työllistyy erilaisiin kunnallis- tai kaupunginhallinnollisiin tehtäviin, jotka sisältävät enemmän papereiden pyörittelyä. Päätökseen vaikutti myös, että opiskelin sosiaalityötä pitkänä sivuaineena, Uoti tiivistää. Kunnallisoikeuden oppiaineeseen syntynyt kandidaattintutkimus käsittelee lopulta vankien omaisten oikeuksia julkisoikeudellisesta näkökulmasta.

Myös Hannikaiselle tuli puolitoista vuotta kestäneen opintojakson aikana mahdollisuus käsitellä itseä kiinnostavia aiheita. Opinnäytetöissään hän pääsi kirjoittamaan esimerkiksi hengellisen elämyksen merkityksestä pyhiinvaellusmatkoissa ja ortodoksisesta Venäjältä. Taustalla ollut hengellinen vakaumus sai lopulta vaihtamaan alaa teologian pariin.

– Minulle teologian opiskelussa on kyse hengellisestä kutsusta. Haluan saada täältä välineitä hengelliseen opetustyöhön kristittyjen parissa. Pappia tai opettajaa minusta ei välttämättä kuitenkaan tule, Hannikainen summaa. Pääaineen hän arvelee löytyvän Uuden Testamentin eksegetiikasta.

Uotilla hallintotieteen opintojen maisterivaihe johti lopulta graduun

Opetus – ja kulttuuriministeriön korkeakoulujen aloituspaikkoja koskevat uudistukset saattavat tulevaisuudessa karsia toista tutkintoa hakevien määrää huomattavasti. Haastattelimme kahta teologiseen tiedekuntaan muualta loikannutta opiskelijaa; toinen aiemmat opintonsa kesken jättänyt, toinen jo yhden alan maisteri.

Olli-Pekka Toivanen

Kirkollinen tietämys on toki hyvä lisä.

evankelis-luterilaisen kirkon ja kunnan sosiaalihuollon yhteistyöstä. Valmistumista edesauttoi varmistunut opiskelupaikka Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa. Pääaineeksi Uoti valitsi dogmatiikan saadakseen työhönsä enemmän hengellistä tarttumapintaa.

– Työskentelen opintojen ohella Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa johdon sihteerinä, missä aiempi koulutustaustani on osoittautunut erittäin hyödylliseksi. Kirkollinen tietämys on toki hyvä lisä, Uoti toteaa.

Korkeakoulujen hakupaikkojen uudistuksiin kumpikaan haastateltava ei suhtaudu täysin myönteisesti. Hannikainen kylläkin tunnustaa aiheelliseksi uudistuksen taustalla olevan huolen opiskelijoiden valmistumisesta.

– Tietysti tarvitaan myös aikaa, ei oma ala välttämättä löydy heti ensimmäisellä yrityksellä. Lopputulos voi kuitenkin olla hedelmällinen, vaikka siihen tulisikin monen mutkan kautta, Hannikainen miettii.

– Jos polku olisi opintojen vaihtamisen osalta ollut suljettu, olisin nyt luultavasti huonosti motivoitunut hallintotieteiden kandidaatti. Innostus aiemman tutkinnon loppuun suorittamiseen olisi laskenut, Uoti pohtii.

TÄSTÄ ON KYSE

– Syksyllä 2014 aloitettavat yhteishaku-uudistukset tähtäävät korkeakouluhauissa jo yhden korkeakoulupaikan saaneiden tai – tutkinnon suorittaneiden karsimiseen. Helsingin yliopistossa kiintiöiden on tarkoitus astua voimaan keväällä 2016.

– Aiemmin korkeakouluun hakeva on voinut tulla hyväksytyksi useampaan paikkaan. Nyt paikkoja tarjotaan vain yksi, ja se on hyväksyttävä tai hylättävä kahden viikon kuluessa.

– Mikäli hakija on vastaanottanut aiemmin korkeakoulupaikan tai suorittanut korkeakoulututkinnon, hän menettää ensikertalais-statuksensa aloituspaikkoja täytettäessä. Syksyllä 2014 korkeakoulupaikan vastaanottaneet menettävät tämän statuksen ensimmäisinä.

– Myös opintotuki ja – laina-ajat muuttuvat. Syksyllä 2014 aloittaneiden tukikuukaudet lyhenevät, ja aiemman korkeakoulupaikan saaneet menettävät oikeuden hakea opintolainasta hyvityksiä nopeampaa valmistumista vastaan.

– Uudistusten pelätään pudottavan hakijoiden määrää. Vuonna 2013 60 000:sta korkeakouluun pääseestä 11 000:lla oli aikaisempi korkeakoulupaikka.

PAPIKSIKAAN EI PÄÄSE PYSTYMETSÄSTÄ

Atte Tolonen

Ennen, kun kaikki muukin oli paremmin, teologit eivät kantaneet huolta työllistymisestä. Onko meille enää töitä? Kuka meistä työllistyy kirkolle ja miten? *Kyyhkynen* kävi kysymässä hiippakunnan piispalta Irja Askolalta ja hiippakuntadekaani Reijo Liimataiselta, miten papiksi pääsee.

”Onhan tosi surullista, jos ihminen kokee että on kutsumus, eikä silti kelpaa. On panostanut pappeuteen tosissaan paljon ja kokee, että kirkko ei tarvitse minua. Se on viesti, jota emme halua antaa”, sanoo Helsingin hiippakunnan piispa **Irja Askola** aidosti surullisena.

Emme kuitenkaan keskustele naispappeudesta emmekä homoseksuaalisuudesta, emme avoliitosta emmekä uskonpuutteestakaan. Nyt ei ole kyse papiksi haluavasta itsestään. Papiksi ei pääse, jos ei ole paikkoja.

Teologien työttömyys on vuodessa kohonnut 70 %, eikä teologien suurin työnantaja lupaa kuin myötätuntoa.

”Me olemme keskustelleet paljon muiden piispojen kanssa työllistymisen vaikeudesta”, kertoo Askola. ”Eryteisesti piispa **Björn Vikström** on pitänyt meitä ajan tasalla tilanteesta. Hän tuntee huolen – ja sen huolen kyllä pitää liikuttaa piispojakin.”

Koko ajatus tästä haastattelusta olikin lähtenyt nimenomaan piispa Vikströmin teologian opiskelijoille lähettämästä avoimesta kirjeestä. Vikström korostaa, että ”teologien työttömyys on alle 4 %, kun akateemisten alojen yleinen työttömyysaste on yli 5 %.” Hän kuitenkin korostaa, ”että kirkon perustyö turvataan koko maassa vähenevästä henkilöstömäärästä huolimatta.” Kirkon perustyön turvaaminen ei lohduta sitä teologian maisteria, joka on puoli vuotta etsinyt ensimmäistä papinsijaisuutta.

Myös piispa Askola ja keskustelumme osallistuva hiippakuntadekaani **Reijo Liimatainen** näkevät tilanteen valoisampana kuin useimmat opiskelijat. ”Teologeille on paljon muitakin mahdollisuuksia kuin työ pappina kirkossa”, korostaa Liimatainen. ”Teologin tutkinto on arvostettu. Sitä arvostetaan usein enemmän kirkon ulkopuolella kuin kirkossa. Tutkinto osoittaa sivistyksen laaja-alaisuutta, historian mer-

Ella Luoma

Samuli Suonpää

kitysten ja kielen ymmärtämistä, hyvää analysointikykyä.”

Piispa Askola on samaa mieltä: ”Eryteisesti viestintä. Puhumisen, kuuntelemisen ja vaikuttamisen kolmio. Nämä taidot teologi osaa.”

Edes haastattelijan huoli uskonnon merkityksen laskusta yhteiskunnassa ei saa vastakaikua. Liimatainen ei usko, että näin olisi. ”Uskontoa arvostetaan, instituutioita ehkä ei. Luterilainen kirkko tässä on uskottavuuskriisissä, ei uskonto. Eikä ortodoksinen kirkko tai katolinen, ainakaan Suomessa.”

”Ja on Suomessa papinpaikkoja tulevaisuudessakin”, vakuuttavat haastateltavat. ”Vain pääkaupunkiseudulla huoli suurempi.” Helsingin hiippakunnassa pappisvihkimysten määrä on laskenut

hitaasti jo pitkään. Nykyisin Helsingissä saa vihkimyksen korkeintaan 10 pappia vuodessa.

Koulutetaanko teologeja liikaa? ”Kirkolle varmasti riittäisi pienempikin määrä”, vastaa Liimatainen. Eikä kukaan oikein keksi onko muullakaan yhteiskunnalla sellaista varsinaista tarvetta, johon teologeja tulisi kovasti kouluttaa. Tärkein tekijä lieneekin tiedekunta itse. Jos teologeja vuosittain otettaisiin sisään yliopistoon vähemmän kuin nyt, saisivat koko tiedekunnan lakkauttamista esittävät tukea vaatimukselleen.

Papin työ ei kuitenkaan ole mikä tahansa työ. Opiskelijoilla on monia muitakin kysymyksiä työllistymiseen liittyen. Pääseekö papiksi vaikka soveltuvuuskokeen viiva on kovin lyhyt? Mikä on uutena vaatimuksena tullut todistus kirkollisuudesta?

Osalla teologian opiskelijoista on jo rippikouluikäisiä lapsia. Löydämmekö itsemme jonosta sakastin edessä kerjäämässä kiiltokuvaa todistukseksi ”osallistumisesta seurakunnan toimintaan”? Reijo Liimataista ajatus huvittaa. Hän on johtanut tätä todistusasiaa kehittänyttä työryhmää. Hänelle nyrpeä palaute uudistukseen liittyen on tullut yllätyksenä. Liimataisen mukaan osallistumistodistuksen tarkoituksena on kartoittaa teologian maisterin valmiuksia pappisvirkaan. Sen avulla etsitään hakijan vahvuuksia ja heikkouksia.

”Ehkä se todistus on ollut huono sana”, hän arvelee. ”Portfoliohan se on. Jokaisen papiksi tähtäävän pitää jo opiskelun aikana kerätä portfolioita, osoittaa kiinnostuksensa seurakunnan työtä kohtaan.” Piispa ja dekaani suosittelivat seurakunnan vapaaehtoistyöhön osallistumista, esimerkiksi työtä palvelevassa puhelimessa ja muita tapoja olla aktiivisesti mukana seurakunnassa jo ennen kuin palkka juoksee.

”Toinen keskeinen termi on osaaminen. Heti vihkimyksessä on papin oltava jossain määrin kartalla. Eivät siihen praktikumit riitä. Moni on toiminut esimerkiksi luottamushenkilöinä, se varmasti auttaa työpaikan saannissa. Ja muu kirkollinen työkokemus, vahtimestarina tai suntiona vaikka.”

Mutta eikö tällaisen pitäisi olla työnhakijalle itsestäänselvyys? Mitä tahansa muuta työpaikkaa hakeva kirjoittaa CV:n kuntoon ja kertoo, mitä osaa. ”Ei se ole enää itsestäänselvyys, että on käyty kirkossa”, kertoo piispa Askola. ”Eivät kaikki hakijat tunne seurakuntaelämää ollenkaan. Jos on epärealistiset käsitykset seurakunnasta työpaikkana, niin alku vaativassa papintyössä saattaa

kuormittaa kohtuuttomasti. Jos samalla papin rooli, joka on muutenkin vaikea, on avoin niin se voi olla traumaattinenkin kokemus. Jos papilla on aloittaessaan sellainen käsitys, että seurakunta on hurskaiden työyhteisö, niin ei kyllä pitkään jaksata tätä työtä.”

Selvitetäänkö tässä sittenkään papin soveltuvuutta seurakuntaan vai seurakunnan soveltuvuutta papille? Molempia, kertoo Liimatainen: ”Ja ovathan tässä sitten ne muutkin persoonaan liittyvät asiat. Pääkaupunkiseudulla on helppompaa elää homona. Varmaan Lapuan piispa joutuu ottamaan huomioon, että selviääkö se pappi siitä ja se seurakunta”.

Olisiko se sitten niin kauheaa, jos joku tulisi seurakuntatyöhön ihan pystymetsästä, ihan vain maisterin papereihin nojaten? Jos vaatimus on teologian maisteri, niin sitten on. Näin on muillakin aloilla. Askolan ja Liimataisen mukaan papin työtä ei voi verrata muihin ammatteihin. Seurakunnista on tullut palautetta uusien työntekijöiden heikentyneestä työn sisällön hallinnasta. Papin työn ensimmäiset vuodet ovat monille psyykkisesti kuormittavaa aikaa, jolloin käytännön työn hallinnan merkitys ja

Ei ole enää itsestäänselvyys, että on käyty kirkossa.

seurakunnan perustoiminnan tuntemus korostuvat. Jos leivän jakaminen sujuu ja kaataa viiniä kuin vettä vaan, voi helpommin keskittyä myös omaan jaksamiseen ja läsnäoloon.

Todistus seurakuntaelämään osallistumisesta on siis ”tarkoitettu uuden papin tueksi”, varmistamaan että papiksi pyrkivä tietää, mihin on joutumassa. Soveltuvuuskokeella sen sijaan pyritään selvittämään kenestä papiksi olisi. Entä jos kutsumus on kova, mutta kallonkustaja pudistelee päätään? Liimataisen mukaan sellaista on turha pelätä. Soveltuvuuskoe on sijoitettu A1-linjalaisten opintojen alkuvaiheeseen ja mittaa vain vahvuuksia ja heikkouksia. Se on tarkoitettu tukemaan opintoja, ei torppaamaan työnhakua. Tätä 50 euron maksua vastaan saat ehkä tietää jotain itsestäsi, vakuutetaan. Kiva juttu. Onneksi kirkko maksaa suurimman osan tästä lystistä.

Tuntuu, että kirkollakin olisi epävarma olo siitä, miten teologian maisterit papinhommista selviävät. ”Papin työ ei ole suoritteiden tekemistä eikä teknisiä rituaaleja”, sanoo piispa. ”Ei niitä toteuteta vain käsikirjaa lukemalla. Pappuus on yhdistelmä kutsumusta ja ammatillista osaamista. Yhteys seurakuntaan tukee kutsumuksen löytymistä.”

Nykyisin ensimmäisen papinpaikan hakeminen edellyttää omaa aktiivisuutta. Hiippakuntien rekrytointikäytännöissäänkin on eroja. Helsingin hiippakunnassa seurakunnat rekrytoivat suoraan, esimekiksi Lapualla, Mikkelissä ja Oulussa ensimmäinen yhteydenotto tehdään tuomiokapituliin ja piispaan. ”Pääkaupunkiseudulla seurakunnilla on varaa valita”, sanoo piispa Askola. ”Täällä seurakunta valitsee sen, jonka uskoo parhaiten soveltuvan juuri tähän työyhteisöön.”

Osa opiskelijoista kokee kilpailuasetelman ja kirkon viestin ristiriitaiseksi. Seurakunnat toivottavat tervetulleiksi erilaisia ihmisiä ja vakuuttavat jokaisen olevan tärkeä, huomaa opiskelija etteivät työmarkkinat toimikaan näin. ”Näin työmarkkinoiden juuri kuuluukin toimia”, vakuuttaa Liimatainen. ”Yleinen työelämän kehitys on mennyt hyvään suuntaan ja seurakuntien tulee seurata mukana. Ei papinpaikkoja enää saa enää pörstäkertoimella vaan katsotaan oikeasti osaamista ja soveltuvuutta. Eivät paikat maaseudullakaan enää periä isältä pojalle.”

LÖYLYÄ JA TAIDETTA

Kesäkuu on ollut tavallista kylmempi ja sateisempi. Kolea kostea tuuli vihmoon naamalle Helsinginkadulla. Ilmassa on syksyn tuntua vaikka ollaan vasta kesäkuussa. Sopiva ilma ottaa iltapäivälöylyt. Helsinki tarjoaa siihen monia erilaisia vaihtoehtoja.

Vielä viime vuosisadan puolessavälissä oli Helsingissä reilut parisataa yleistä saunaa, ja vielä muutama vuosikymmen sitten yleiset saunat olivat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Tuosta saunojen kulta-ajasta on tultu roimasti alas, taloyhtiöiden ja uimahallien saunojen lisääntymisen myötä. Nyt noista vanhoista saunoista on enää kolme jäljellä. Saunat ovat kyllä edelleenkin erottamaton osa suomalaista kulttuuria, mutta kaupunkilainen saunakulttuuri tuntuu muuttuneen. Helsingiläinen saunoja tuntuu saunovan kotoaan tai uimahallien saunoissa ”bodaamisen” päätteeksi, jolloin itse saunominen ei ole enää pääasia. Tämä on sääli, koska Helsingin yleiset saunat tuovat ihmisiä aivan eritavalla yhteen.

Toki Helsingissä on runsaasti erilaisia mahdollisuuksia löylyjen ystäville ja myös uusien saunoja avataan. Tuoreimpia ovat vuonna 2013 Hakaniemenrantaan avattu Kulttuurisauna ja kesäisin talukoovimilla toimiva Sompasauna Kalasatamassa. Vanhinta saunakulttuuria edustaa Kalliossa vuodesta 1929 asti toiminut Arla, joka on yksi kolmesta vanhimmasta yleisestä saunasta Helsingissä.

Yleisissä saunoissa löylyt tuntuvat avain toisenlaisilta kuin uimahallin saunassa tai taloyhtiön saunavuorolla. Yleisessä saunassa itse saunominen on pääasia, ei vain pelkkä peseytymisen muoto. Kuten Arlaan, saunomaan voi mennä rauhassa useammaksi tunniksi ja kadottaa siinä samalla ajantajunsa ja jopa opiskeluhuolensa. Yleisissä saunoissa kohtaa myös monenlaisia ihmisiä.

Keskiverto saunoja ei ole enää keski-ikäinen mies. On opiskelijaa, duunaria, työttömiä sekä kulttuuriväkeä. Myös Helsingin

Tuomas Hurme

kansainvälistyminen näkyy yleisissä saunoissa. Saunojaa tulee Portugalista ja Meksikosta asti. Sauna Arlaa vuodesta 2006 asti pitänyt Kimmo Helistö näkee myös muutoksen. Hänen mukaansa saunajat eivät ole enää pelkkiä eläkeläisiä, vaan kolme – nelikymppisiä vakio asukkaita Kallion seudulta. Mielenkiintoista on myös havaita, että saunakulttuurit vaihtelevat eri saunojen välillä. Arla edustaa perinteisempää saunaa. Sinne saunomaan voi mennä kaikessa rauhassa, laittaa kännykkä äänettömälle ja nauttia löylyistä. Juttuseuraa saa halutessaan – keskustelut pyörivät usein ajankohtaisten asioiden kuten politiikan ympärillä.

Sompasauna on puolestaan hyvin erilainen. Pitkälti talukoovimoin toimiva sauna keittää kesäpäivinä runsaasti saunoja ja omaa löylyvuoroa voi joutua odottamaan. Samalla voi nauttia merinäkyvästä, joka avautuu Korkeasaareen ja Hakaniemeen. Sompasauna on sekasauna mikä voi olla monelle kynnys. Ennakkoluu-lottomille se on ainutlaatuisen kokemuksen keskellä kiireistä Helsinkiä.

Arlassa pääsee löylyjen ja hyvän seuran lisäksi nauttimaan myös kulttuurista. Saunan tiloissa järjestetään muun muassa näyttelyitä, performanssi-esityksiä ja elokuvanäytöksiä. Sellaisenaan Arla tuo myös oivan lisän kaupungin taidegallerioiden joukkoon, vaikka itse saunominen pääasia. On mukavaa nähdä taidetta muuallakin kuin tavallisten taidegallerioiden seinillä. Kulttuuria tarjoava sauna on hyvä esimerkki siitä, ettei taiteen kuluttaminen tarvitse olla pelkkää pönötystä neljän seinän sisällä, vaan se voi olla utua ja kokeilevaa.

Kesäkuussa Arlassa avattiin Tuukka Haralan 26, piirroksista koostettu näyttely. Näyttely saunassa saattaa aluksi kuulostaa hieman erikoiselta, mutta Arla tarjoaa loistavat puitteen kuvagallerialle. Pieni ja intiimi tila saunan yhteydessä sopii kuville, joiden tyyli on pelkistetty.

Elokuva- ja televisiotuotantoa opiskeleva Harala on piirtänyt omintakeisia kuvia parin vuoden ajan. Kaikki alkoi syntymäpäiväkortista, jonka hän piirsi ystävälleen. Siitä asti piirroksia on syntynyt enemmän tai vähemmän säännöllisesti. Ensimmäisen vuoden ajan kuvia syntyi paljon, mutta sitten tahti on hieman hidastunut. Koskaan Tuukka ei ajatellut, että piirtäminen johtaisi mihinkään suurempaan. Piirtämistä hän pitää enemmänkin henkilökohtaisena terapiana kuin maineen tavoitteluna. Tuukan mukaan kuvat syntyvät parhaiten viinilasillisen äärellä.

Aiheet syntyvät usein samalla kun aloittaa piirtämisen.

Joskus aiheena ovat oikeat henkilöt tai tapahtumat. Paras puoli piirtämisessä on se kun työnsä tuloksen näkee heti, toisin kun esimerkiksi elokuvien teossa, Tuukka sanoo. Arlassa työt olivat esillä kolme kuukautta. Vielä ei ole varmuutta näemmekö Tuukan kuvia vielä joskus. Tilanteen mukaan mennään. Kysyntää kuville kuitenkin voisi olla. Kimmo He-listön mukaan kuvat ovat saaneet saunavierailta hyvän vastaanoton. Tuukan

haaveena ovat film noir -henkinen sarjakuva ja mahdollinen animaatioelokuva. Mikään kiire niillä ei kuitenkaan ole.

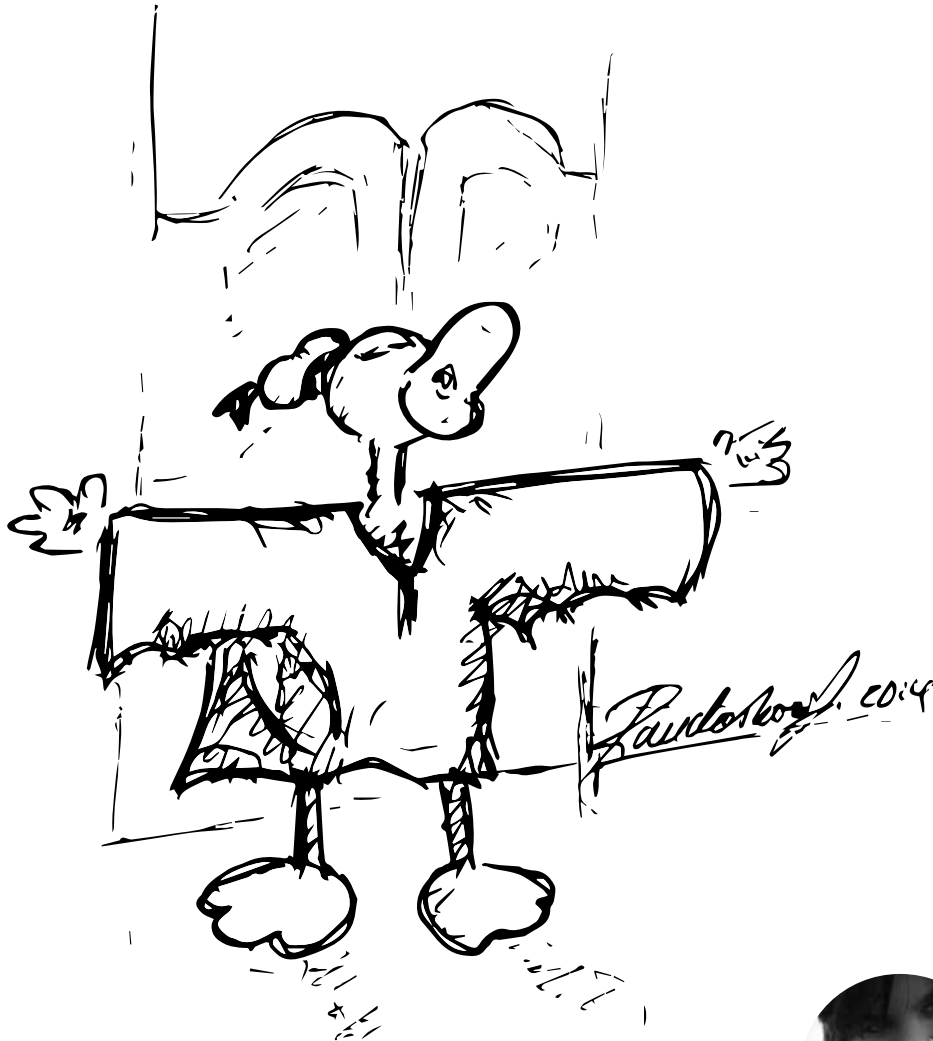
Arlassa lölyt jatkuvat entiseen tapaan. Kaupunginjohtaja myönsi juuri Arlalle määrärahan sillä ehdolla, että toiminta jatkuu. Syyskuun alussa saunalla järjestettiin myös lyhyteloku-

vanäytös ja muitakin tapahtumia tulee jatkossa.

Opiskelijalta lölyistä peritään 10 euroa. Se saattaa kuulostaa opiskelijan korvassa paljolta, mutta sauna on ehdottomasti kokeilemisen arvoisen. Miesten ja Naisten saunat ovat erikseen. Omia juomia saa tuoda mukanaan. Avoinna Arla on keskiviikosta sunnuntaihin. Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä.

”JEEBUS ON YKS AKU ANKKA”

Kyyhkysen toimituskunta kävi kysymässä helsinkiläisten mielipiteitä uskomisesta, kirkosta ja ennen kaikkea Jeesuksesta. Kuinkas siinä kävikään?

Ella Luoma

Itähelsinkiläinen matkaoppaamme Saimi on johdattanut joukkomme urhean Kontulan Hima-baariin. Istun nurkkapöydässä ja lipitän hermostuneena olutta. Tuoppi tyhjenee viidessä minuutissa ja koko idea tuntuu kaikessa levottomuudessaan harvinaisen typerältä. Mennään hei istumaan iltaa helsinkiläisiin baareihin ja jutellaan siellä satunnaisten illanistujien kanssa Jeesuksesta. Miksi menin tuollaista ehdottamaan? Oluen kilahtaessa kupoliin, myös jännitys helpottaa. Huomaan Annan jo avanneen keskustelun vieressään istuvan miehen kanssa. Kai sitä pitää itsekin uskaltaa. Roudaan lähes tyhjän tuoppini koripalloa seuraavan miehen luo.

”Moikka, voiks mä tulla jutteleen?” Mies nyökkää. ”Tota mä opiskelen teologiaa ja tota... öö... mitämieltäsä oot Jeesuksestaniinku?” Mies virnistää kysymykselle jotenkin tuskaisesti. ”Emmä siis mitään käännystä tai mitään, yritän vaan tässä ihan tällai kysyä...”

aloitan levottoman höpinän, kun mies keskeyttää: ”Mää olen ihan ateisti, kävin kerran Israelissa ja se riitti. Erosin kirkosta.” Miehen silmät seuraavat peliä, seuraava kommentti on hallittu: ”Siinä ei ole mitään järkeä, että ihmiset tappavat toisiaan käytännössä saman jumalan nimeen.” Keskustelu on päättynyt.

Kontulan Hima-baarissa pelataan bilistä, katsotaan peliä ja annetaan keskiviikkoillan kulua. Tiskin takana myyjä on sitä mieltä, että uskonto ja politiikka ovat kaksi asiaa joihin täällä ei kannata puuttua. Me olemme eri mieltä. Anna tapaa viisikymppisen kirkosta eronneen miehen, jolle kirkkomusiikki ja kuorolaulu ovat kuitenkin olleet aina vahva osa elämää. Muuten uskominen ei vain tuntunut omalta jutulta. Kirkkokuorossa kukaan ei koskaan kysynyt kirkkoon kuulumisesta. Eräälle nuorelle miehelle Jeesus oli yks Aku Ankka. Hänkään ei kuulu kirkkoon. Sen sijaan yhytämme tupakkapaikalta kirkkoon kuu-

luvan miehen, jolle Jeesus oli melkoinen oman aikansa Houdini. Eikä siitä sitten ole muuta sanottavaa. Jumalasta sitäkin enemmän. Jumala on kaikki energia ympärillämme, mutta erotuksena kuitenkin ihmisen sielusta joka on ikuinen. Kirkkoon mies kuuluu, koska kirkko tekee niin paljon hyvää. ”Niil on kyll paljon rahaa”, mies toteaa ja pitää miettimistauon: ”Mutt tiä sit mihin se kaikki menee.”

Olli-Pekka tapaa kaksi naista, joista toinen ei usko Jeesukseen lainkaan ja toinen hyväksyy Nasaretilaisen historiallisena henkilönä. Jälkimmäinen mainitsee 11-vuotiaan lapsensa, joka uskoo Jumalaan. Naisen mukaan lapsenusko on kaunis asia. Siihen ei sovi puuttua. Vessojen viereisellä nurkkapöydän seurueella sen sijaan vastaus on paljon yksiselitteisempi.

”Mitä mieltä te ootte Jeesuksesta?”

”Täytt paskaa!”

Hyppäämme metroon ja päätämme siirtyä Kallioon. Kävelemme Vaasankadun päähän ja astumme sisään ravintola Molotoviin. Joukko tulevia eläinlääkäreitä suorittaa jotain rastitehtävää tiskillä vihreissä haalareissa. Joku porukka pelaa yatzya. Täällä ei ole telkkareita joista katsoa peliä. Yhytän terassin poikaporukan. Keskustelu alkaa soljua lähes saman tien:

”Tarkoitatsa Jeesusta niinku historiallisessa mielessä vai...?”

”Than missä mielessä tahansa.”

Ennen kuin huomaankaan, keskustelu siirtyy käsittelemään Jeesuksen elämästä tehtyjä elokuvia. Uskontotiedettäkin opiskellut sosiologi on juuri nähnyt Matteuksen evankeliumin Kai Sadinmaan saatesanoilla ja suosittelee sitä lämpimästi. Hänen viereensä istuva käsikirjoittajanalku ei pääse ylitse siitä, että tutussa Gibsonin Jeesusleffassa Passion of the Christ Jeesus keksii pöydän: ”Siis, ihan tosissaan!” Pohdimme miksiköhän Jeesus kuvataan elokuvissa usein vihaisena hahmona. Kai se on sitä ihmisyyttä. Pojat huomioivat, että Kristuksen viimeisessä kiusauksessa Jeesus on häkeltynyt ja hämentynyt saamastaan tehtävästä: ”Se on vihainen siitä, että se laitettu toteuttaa tehtävää, jota se ei vaan ymmärrä”. Matteuksen evankeliumin Jeesus on puhtaammin vihainen hahmo.

Toisaalla puhutaan siitä, miksi kirkko ei oikein istu nykyihmisen maailmankuvaan: ”Kirkko on niinkuin demarit, yrittää miellyttää kaikkia, muttei sitt miellytä ketään.”

Kello lähentelee yhdeksää, kun päättämme nostaa panoksia. Ravintola Tornin kalliit viinilasit ja kansainväliset vieraat lienevät omiaan venyttämään mukavuusaluettamme vielä vähän pidemmälle. Tilaamme viiniä, katselemme ihmisiä ja Tornista levittäytävää Helsinkiä. Kynnys lähestyä ketään on yhtäkkiä kovin korkealla. Päätän tervehtiä nuorehkoa suomalaiselta vaikuttavaa miesseuruetta. Miksiköhän sitä nuorena naisena lähestyy herkemmin miehiä?

”Moi, tuota saisko teiltä kysyä vähän uskomiseen, uskoon ja kirkkoon liittyä asioita?” Kaikki katsovat tehokkaasti muualle. ”Jos ei”, sanoo yksi seurueen jäsenistä lopulta: ”Ei kuulu meidän greenen.” Ensimmäinen hylkäys. Olo tuntuu jälleen hölmöltä, tekee mieli luovuttaa. Samassa viereen pöllähtää eläkeikäisten espooalaisten joukko. ”Työt, tytöt, ette te täällä Tornissa saa mitään kantakapunkilaista tutkimusostosta, mekin olemme Espoosta”, meitä neuvotaan.

(Huomautan lukijoille, että Olli-Pekka on tällä hetkellä toisaalla, kuuntelemassa englannikielistä debattia kahden roomalaiskatolisen, yhden buddhalaisen ja yhden metodistin välillä).

Espoolaiset sedät jatkavat: ”Missä teidän muistiinpanovälineet sitä paitsi ovat?” Jeesupuheeseen miehet eivät oikein taivu, mutta sen sijaan keskustelemme lähetystyöstä (jota pidetään kulttuurihistoriallisessa mielessä tuomittavana), diakoniasta (jota pidetään

yhteiskunnallisesti merkittävänä), kirkon omaisuudesta (johon tulee suhtautua vastuullisesti) ja Palestiinan tilanteesta: ”Se on käsittämätöntä, että minä olen 69 ja koko sen ajan Israel ja Palestiina ovat vääntäneet kättä!”

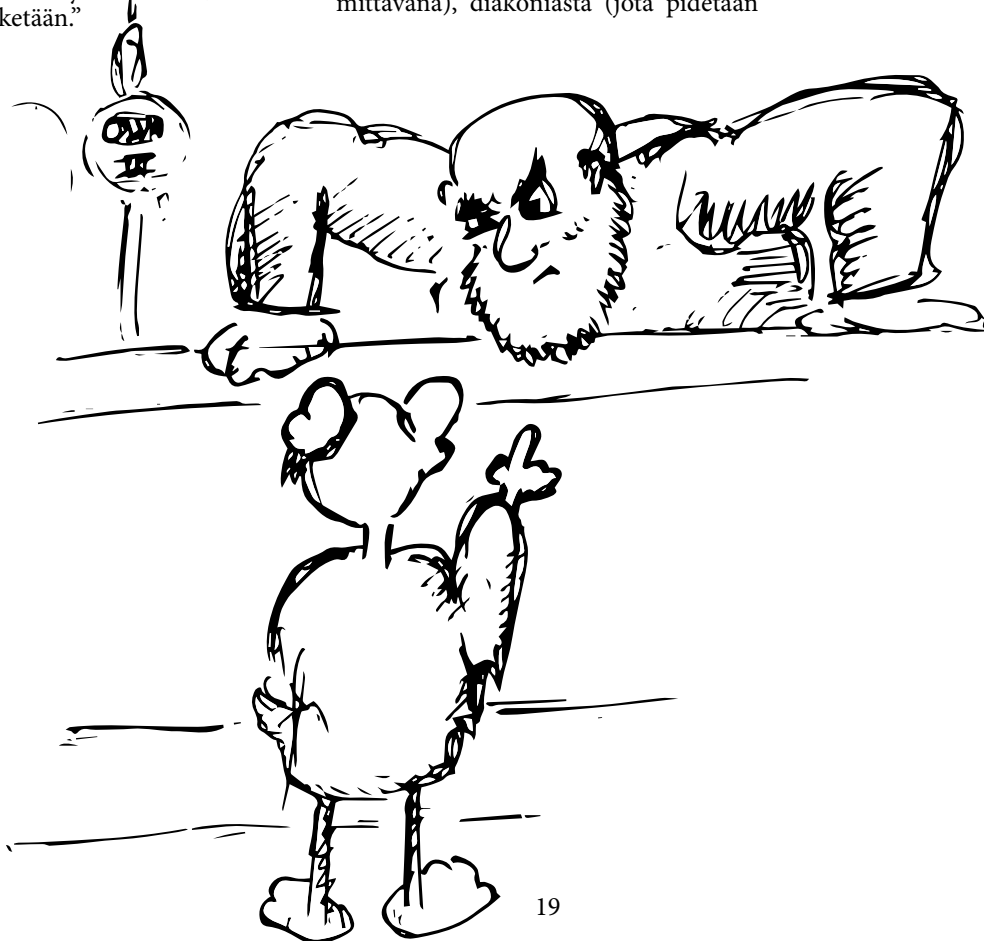
Tornin hississä summaamme iltaa yhteen. Hyvin pienestä sosioekonomisesta otoksestamme päädyimme seuraaviin yleisiin huomioihin:

1. Mielipiteet uskonnoista ja uskonnollisuudesta eivät vaihtele niinkään siitä riippuen, missä päin Helsinkiä ollaan. Vaihtelu riippuu enemmänkin siitä, minkä ikäisiä ihmisiä tulee puhuttua. Vanhemmille vastaajille kirkon yhteiskunnallinen asema nousee keskeisemmälle paikalle kuin nuoremmille, jotka puhuvat enemmän abstrakteista kokonaisuuksista.

2. Mitä mieltä sä oot Jeesuksesta on vaikea kysymys ihan kaikille.

Kyyhkynen baariekskursiolle osallistuvivat päätoimittaja **Ella Luoma** sekä tähtitoimittajat **Anna Hiekkataipale** ja **Olli-Pekka Toivanen**. Itähelsinkiläisenä matkaoppaana toimi teologian ylioppilas **Saimi Kautonen**.

Kyyhkynen toimitus haluaa muistaa lämmöllä myös teologian maisteri **Juha Leinosta**, joka on muistanut vuosien varrella kysyä useammaltakin ylättyneeltä opiskelijalta, että mitä mieltä tämä on Jeesuksesta.

kuvitus: Joonas Raudaskoski

SUKUPUOLEN SISÄISESTÄ TASA-ARVOSTA

Anna Hiekkataipale

Olin eräänä päivänä UFFilla etsimässä lamalöytöjä James Deanin näköisen ystäväni kanssa. Omia löytöjään tekemässä oli myös kaksi afrikkalaista naista. Naiset mallailivat kenkiä ja spekuloidivat elämää intensiivisen swahilinkielisen keskustelun sanankääntein. Seurasin heitä sivusta ja tuomasin: ”Täähän tuntuu siltä kuin olis kotona Afrikassa!”. Olin hyvillä mielin, sillä naisten keskustelu rikkoi UFFissa vallinneen unohdettujen vaatteiden nukkaisten ilmapiiriin ja löysin vielä hienot shortsitkin. Yhtäkkiä huoneen toisesta päästä vanhempi suomalainen rouva kajautti näille afrikkalaisille naisille suunnatun, täysin käsittämättömän lauseen: ”Hiljaa, ei saa huutaa!”. Jäädyn.

Männäviikolla olemme saaneet nautiskella aina ajankohtaisen ja raflaavan lastenvaunuaiheen nostamisesta otsikoihin. Tällä tarkoitan siis kansanedustaja **Pia Kauman** Länsiväylä-lehdessä julkaistua ihmettelyä siitä, että maahanmuuttajaperheille myönnetään sosiaalilaituen muodossa rahaa uusiin lastenvaunuihin, kun taas suomalaisperheet kierrättävät vaununsa lapselta toiselle. Ensin seurasin keskustelua vain sosiaalisen median kautta, mutta sitten rohkaistuinkin ja luin aiheesta kirjoitetut lehtijutut. Katsoin myös A-studion haastattelun, jossa demokraattisilla vaaleilla valittu kansanedustaja esittää kirkkain silmin tietyillä etnisillä ryhmillä olevan kulttuurisia sääntöjä, jotka estävät lastenvaunujen kierrätyksen. Jäädyn.

Nämä esimerkit nostivat mieleeni monta kysymystä, mutta yhden ylitse muiden. Tämä kysymys kuuluu: **MIKÄ HITTO MEITÄ OIKEIN VAIVAA?!** Mitä ihmettä on tapahtunut, että maassa, joka pysyy pystyssä, elää rauhassa ja jossa yhteiskunta ihan oikeasti yrittää parhaansa mukaan pitää omistaan huolen, voidaan edes joutua tilan-

MIKÄ HITTO MEITÄ OIKEIN VAIVAA?

teisiin jossa keskustelua dominoivat lastenvaunut tai kaksi naista puhumassa äidinkieltään kierrätettyjen vaatteiden kaupassa?

Kun näistä esimerkeistä kuoritaan pois maahanmuuttajakriittisyys tai kulttuurikammo, jäljelle jää surullinen huomio. Molemmissa tilanteissa on asetelma, jossa nainen asettuu toista naista vastaan; vanhempi suomalainen nainen afrikkalaisia naisia vastaan sekä kokoomusnainen maahanmuuttajaäijä (koska let's face it – maahanmuuttajien lastenvaunuja työntävät yleensä äidit) vastaan. Tilanne on kiero. Jos näissä esimerkeissä vastustava toimija olisi ollut mies, hän olisi saanut otsaansa ainakin sovinistin ja rasistin leimat. Mies on helppo laittaa tiettyyn muottiin, koska

ainahan miehet ovat naisia alistaneet. Nyt kun huutelijoina ovatkin naiset, tilanteista muka katoaa äärimmäinen vastakkainasettelu, ja siitä tuleekin ihan ok. Näin ei todellakaan ole.

Sukupuolten välinen eriarvoisuus on kysymys, joka ei koskaan tunnu ratkeavan. Siihen vaikuttavat toki lukuisat erilaiset tekijät, mutta kenties suurimpana sukupuolten sisäisen tasa-arvon heikkous. Kun ollaan tultu niin pitkälle, että naiset pelaavat vastakkaisilla puolilla, ratkaisuja iänikuisiin kysymyksiin tuntuu turhalta edes yrittää etsiä. Jos me naiset emme pysty pitämään yhtä maantieteellisistä ja kulttuurisista rajoista huolimatta, miten ihmeessä voimme vaatia osaksemme jotakin niin utopistista kuin sukupuolten välinen tasa-arvo?

Yhden hienoimmista naiseuden koheesion hetkistä olen kokenut eräässä yökerhossa Ugandassa vuonna 2013. Olimme lähteneet tyttöporukalla viettämään iltaa naistenpäivän kunniaksi Kampalan yöhön. Olin tilaamassa seurueellemme rommikolaa baarititkillä ja aloin jutella muutaman kampalalaisen mimmin kanssa. Noin minuutin jutun jälkeen heittelimme femmoja, halailimme ja toivottelimme toisillemme hyvää naistenpäivää. Kehuimme toisiamme kauniiksi ja iloitsimme naiseudestamme vilpittömästi ja rohkeasti. Se hetki merkitsi minulle paljon, sillä silloin olin todella edistämässä sukupuolten sisäistä tasa-arvoa, muukalaisena jonkun toisen lähibaarissa.

UFFissa tilanne muuten päättyi niin, että huusin suomalaiselle naiselle takaisin vielä kovempaa: ”Miten niin ei saa huutaa? Kyllähän ihmiset saa puhua ihan miten haluaa!”

Tulta, naiset, tulta!

LUKIHÄRL

Lapsena opin nopeasti lukemaan ja kirjoittamaan. Jo alle kouluikäisenä pystyin hahmottamaan yksinkertaisia sanoja kirjainten sekamelskasta ja odotin valtavalla innolla kouluun pääsyä. Olen aina ollut kasin oppilas, sellainen tavallinen. Peruskoulun jälkeen pääsin helposti siihen lukioon, johon halusin. Kirjoitin sieltä hyvin arvosanoin. Elämäni on ulkopuolisen silmin näyttänyt aika helpolta: olen saanut hyvin töitä, opiskelen yliopistossa ja pääsin jopa ensimmäisellä yrittämällä tavoittelemaleni B2 eli opettajalinjalle.

Todellisuudessa vihasin koulunkäyntiä. Joka vuosi pelkäsini jääväni luokalle. Olen aina ollut mekaanisesti taitava lukemaan mutta koko peruskouluajanani en tahtonut ymmärtää lukemaani tekstiä. Suurin haaste oppimisessani on ollut juuri tekstin ymmärtäminen ja hankalat sanat. Monesti oppimattomuuteni itketti.

Ala-asteella meillä oli yhdellä luokalla kuusi oppilasta. Tapana oli jakaa kokeet arvosanajärjestyksessä. Ne olivat nöyryyttäviä hetkiä, sillä sain kokeeni yleensä viimeisenä. Kyllästyin olemaan huonoin, joten aloin luntata. Kaiken lunttaamisen lomassa huomasin kuitenkin olevani sekä taitava lunttaaja, ja oppivani kirjoittamalla. Arvosanani lähtivät nousuun ja peruskoulusta selvisin omien muistiinpanojeni avulla.

Alkuni lukiossa oli täysi floppi ja reputin puolet kokeista. Kun olin ollut puoli vuotta lukiossa, jouduin myöntämään itselleni, ettei minusta ole tähän. Tietäisittepä, miten epätoivoinen olinkaan siinä tilanteessa! Ilmoitin lopetus päätöksestäni äidilleni, joka oli asiasta valtavan pettynyt ja surullinen. Tunsin olevani todellinen luuseri, jolla ei ollut harmainta aavistustakaan minne elämässäni suuntaisi. Sitten, jo samaisena iltana, tapahtui kuitenkin ihme: lukion ryhmänohjaaja soitti äidilleni ja kertoi tilanteestani. Hän epäili, että minulla olisi lukihäiriö ja ehdotti testejä.

Jenni Vihtkari

Ihmisellä on mahdollisuus oppia koko ajan jotakin uutta, jos vain pitää silmänsä ja korvansa auki.

Olen aina vakuutellut itselleni, etten ole tyhmä. En vain osannut määritellä ongelmaani. Diagnoosi vaikeasta lukihäiriöstä oli itselleni valtava helpotus, sillä ongelmaani löytyi jokin järkevä selitys. Lukiossa sain kokeisiin lisäaikaa ja oman tilan, mutta muuten jouduin olemaan ongelmani kanssa yksin. Toisaalta lukiossa opin ensimmäistä kertaa pitämään koulunkäynnistä. Ehkä upein hetki lukioajanani oli, kun huomasin pitkän taistelun jälkeen muistaneeni lukemaani. Käytin paljon aikaa lukiokirjojen lukemiseen, mutta toisaalta lukiossa painotettiin keskustelua ja omaa ajattelua. Se oli helpotus kaltaiselleni sosiaaliselle oppijalle. Sain ensimmäistä kertaa kuulla jopa olevani ”hirveen hikari”.

Myönnän, että luen aivan liian vähän ja lukeminen tekisi todella hyvää myös muistini kehittymisen kannalta. Pidän lukemista vain valtavan työläänä ja uuvuttavana. Tämän vuoksi ajattelen enemmän niin, että jokainen tilanne on oppimistilanne: ihmisellä on mahdollisuus oppia koko ajan jotakin uutta, jos vain pitää silmänsä ja korvansa auki.

Olen oppinut ettei ole tyhmää kysyä, vaan olla kysymättä. Olen kuitenkin törmännyt myös erikoisiin kysymyksiin ja ennakkoluuloihin. Yliopistossa minulta kysyttiin, että osaanko lukea. Luonnollisesti osaan lukea, sillä olenhan kuitenkin päässyt eteenpäin ala-asteen ensimmäiseltä luokalta. Tuntuu siltä, että harva oikeastaan ymmärtää, mistä lukihäiriössä on kyse. Toisaalta monia huvittaa jatkuva paasaamiseni asiasta. En kaipaa asiallani mitään erityistä huomiota tai erikoisuuden tavoittelua. Sen sijaan haluaisin ihmisten tietävän ja ymmärtävän enemmän lukihäiriötä ja lukihäiriöisiä. Koen tärkeäksi jakaa tietoutta ja antaa sijaa erilaiselle oppijuudelle. Kuitenkin ihmisten tulisi ymmärtää, että meitä erilaisia oppijoita on monenlaisia. Itselleni luetun ymmärtäminen, vieraat kielet ja matikka ovat vaikeita, mutta jollekin toiselle ne voivat olla ihan jotain muuta.

SHE'S A LADY

Iltaapäivän aurinko kuultaa naisen sarin kankaan lävitse. Hän kantaa vettä ämpäri-ässä. Naiset ovat töissä, matkalla jonnekin tai miestensä kanssa. Heitä ei tunnu näkyvän ottamissani valokuvissa, ellen ymmärrä etsiä. Kolkata sykkii elämää, ja illalla aurinko putoaa taivaalta kuin kivi.

Delhissä pelotti. Tunne ei ollut tavallista arkuutta. Seisoin kavereideni kanssa paikallisen alkoholiliikkeen edessä. Luotin auton lukkoihin vähemmän kuin heidän seuraansa kadulla. Jos humalaisia miehiä tulisi useita kerralla, eivät kaverini kuitenkaan voisi auttaa minua. Muutama mies käveli tahallaan minua päin. Sillä hetkellä edes ohi kulkevat katukoirat, joita yleensä säikiyin, eivät pelottaneet. Huivi ja vaatteet eivät kätkenneet naiseuttani. Tiesin etten saisi olla siinä. Olin silti.

Eräässä teoriassa ihmisen sukupuolen asemasta maailmanpolitiikassa käytetään termiä kansallisuus. Esimerkkien joukosta löytyvät Suomi-neito, äiti Intia ja isänmaa. Miehen kansallisuus on suojeleva, aktiivinen ja taisteleva. Naisen ruumis on ylläpitävä ja passiivinen, säilyttävä. Miehen päällä on t-paita ja farkut. Hänen kioskinsa päällä on Nokia-kyltti. Naisen päällä on sari. Hän suorittaa aamusiuunauksen.

Kansallisuudesta vastaan voidaan hyökätä. Vieraan kansan nainen raiskataan ja kunnia, joka on liitetty naisen ruumiin ja olemuksen suojelemiseen, korvautuu häpeällä. Puhutaan sotaraiskauksista. Hindunationalismin nousu ja Intian sisäiset sukupuolten väliset valtarakenteet korostavat

kuvat ja teksti

Jasmin Ruokolainen

Ongelman ydin on jossain syvemmällä kuin vaatteiden alla tai vessojen puutteessa.

raiskauksia myös eräänlaisen kontrollon keinona. Tämä on kohdistunut myös ulkomaalaisiin.

Vanha kirjekaverini kieltäytyi tapaamasta minua. Hänen äitinsä oli kertonut, että edellisen kerran, kun joku länsimaalainen oli saapunut Espoon kokoiseen pikkukylään, se oli päätynyt lehtiotsikoihin. Kirjekaverilleni ongelma oli siinä, että olen valkoinen ja nainen: "Look, Jas, it would ruin my life." Ihonväriini, naiseuteni, kulttuuritaustani – olisi voinut pilata hänen elämänsä.

Yritän löytää vessaa Kolkatan luonnontieteellisestä puistosta. Naisten vessat on lukittu. Kolkatan Intian kansallismuseossa naisten vessa on varastokoppi. Käyn miesten vessassa. En sovi gender-laatikkoon kuitenkaan: "Few mahila toilets (=naisten vessat) in city, Centre asks for 370 more." - Times of India, 18.6.

Kaksi naista on raiskattu ja hirtetty Ba-daunissa, sillä kylässä ei ollut naistenvessaa. Naiset oli pakotettu astumaan pois turvalliselta, normien hyväksymän käytöksen alueelta, pellon liepeille.

Gender policing tarkoittaa tietynlaisen käytöksen hyväksymistä ja kannustamista. Tai vääränlaisesta käytöksestä rankaisemista. Eräs keino tähän on raiskaus, tiedottaa No Country for Women.org:

“In the urban culture, where women are out with their boyfriends till late in the night skimpily dressed, rape instances are bound to be higher than in rural areas where women are mostly confined to their homes and are dressed properly.”
– Abu Azmin, Samajwadi Party.

Seuraavassa tapauksessa kyse tuskin oli vähäpukeisesta naisesta: “9-year-old raped by neighbour - - when she was sleeping on the terrace of her house in Anand Parbat. - - Mukesh took advantage of the absence of the girl’s parents.”
– Times of India, 18.6.

Ongelman ydin on jossain syvemällä kuin vaatteiden alla tai vessojen puutteessa.

“Asuin yksin. Naapurini soitti poliisit, koska pidin kotibileet joissa oli sekä tyttöjä ja poikia. Että nyt siellä on tyttöjä ja poikia sekaisin, se on irstasta.” – miespuolinen kirjekaverini Delhissä.

Sari päällä on hankala kävellä, muuten kuin hitaasti, tai kurkottaa. Yritän hyppiä. Leikitän lapsia Kolkatan Institute of Psychological and Educational Researchin tiloissa. Eräs tyttö on palanut kotoaan asuntolaan mustan silmän

kanssa, toisella on uusi mekko. Köyhä tyttölapsi on kaksinkertaisesti heikko-osainen. Luen tapausraportteja hyväksikäytetyistä, hylätyistä, myydyistä lapsista lastenkotiyksikössä. Käteni täri-sevät. Heistä kasvaa naisia ja miehiä.

“Jokin päivä saat sen sidottua vielä oikein. Minä autan sinua”, sanoo talonmiehen vaimo, ja sitoo sarin viidennen kerran ylleni. Kävelen portaat alas ja avaam luokkahuoneen oven. Lapset tulivat innostusta täynnä luokkaan. Valo kuultaa sarini kankaan lävitse. Silmistäni kuultaa toivo.

Luen: *What Young India Wants, Toinen maailmanpolitiikka.*

POLJETUISTA POLJETUIMMAT

Tiia Orpana

Miksi Äiti Intia pieksee tyttäriään? Intialaisessa kontekstissa nainen on pahimmillaan kolmesti sorrettu: sekä sukupuolensa, yhteiskuntaluokkansa että kastitustansa perusteella. Yhteiskunnassa pohjimmalla ovat kastittomat, jotka ovat valinneet itselleen nimen dalit, poljettu. Heidän sisäisessä hierarkiassaan alimpana ovat dalit-naiset, poljetuista poljetuimmat.

Kastiin kuuluvat näkevät kastittomat syntyperältään saastaisina ja siten sosiaalisesti erotettuina heistä. Puhtauden ja saastaisuuden rajoja vedetään käytännössä niin asumisen, aterioimisen, työnteon, avioliiton kuin uskonnon harjoittamisen kohdalla. Sekä kastittoman kanssa aterioinnista kieltäytyvä yläkastinen että dalit-naisen raiskauksen tuomitsematta jättävä poliisi elävät saman kulttuurin vallan alla. Mutta siitä, kuinka asiat maailmassa ovat, ei vielä voi päätellä sitä, kuinka niiden pitäisi olla – edes kulttuurista puhuttaessa. ”It’s not cultural, it’s criminal”, oli erään tapaamani dalit-aktivistin vastaus joukkoraiskauksiin.

Äärimmillään kastittomien koskemattomuus tarkoittaa heidän varjonsakin välttelemistä saastumisen pelossa. Tämän tiedon valossa on ironista, ettei kastittomuus suojele naisia seksuaaliselta hyväksikäytöltä, vaan päinvastoin. Dalit-naisten ruumiiden häpäiseminen on äärimmäinen vaikenemisen vaade koko kastittomien yhteisölle. Siksi dalit-liike tarvitsee koko maailman tukea. Liike on osa kontekstuaalisten kamppailujen globaalia kudelmaa kohti täyttä ihmisyyttä. Tässä kudelmassa yhteen taisteluun sitoutuminen ei vie voimaa toisilta, vaan lisää sitä.

Ella Luoma

TURVASSA TEOLOGISESSA

Tomi on 24-vuotias teologian ylioppilas. Pienestä kunnasta nykyisen Salon alueella, turvallisesta pienestä talosta metsän keskellä. Kotona sai olla rauhassa. Muualla ei sitten saanutkaan.

”Olen välillä kävellyt sen talon ohi myöhemmin. Sillä paikalla oli maaginen merkitys mun vanhemmille, ehkä meille lapsillekin. Se talo oli pieni ja paha, mutta siellä oli hyvä olla. Siellä ei ollut ilkeitä ihmisiä, vain luonto ja hiljaisuus.”

Vähän väliä Tomi palaa sisaruksiinsa. ”Meillä oli hyvä perhe. Mutta me ollaan kaikki ehkä vähän introvertteja. Isä opetti meille tietokonepelaamista ja se oli isää parhaimmillaan. Ollaan kaikki aika sopeutumiskykyisiä, osataan lukea tilanteita meidän ympärillä. Me mukaututaan siihen, mitä meidän ympärillä on. Ei halua ärsyttää ketään, eikä siihen olisi oikein varaakaan. On opittu hyvin.”

”En minä oikein vielääkään ole varma kannattaako tätä haastattelua tehdä”, Tomi aloittaa. ”Kun ei se mun kiusaaminen nyt niin ihmeellistä ollut, aika kevyttä. Hakattiin vaan ja nimiteltiin ja pelkästään koulussa. Ei meille kukaan kotiin tullut hakkaamaan tai lähetetty uhitteluviestejä. Eikä mua joka päivä hakattu. Ehkä vaan viikottain. Vaikka olihan se mielessä koko ajan. Että haluis päästä turvaan.”

Samuli Suonpää

Miksi?

Ei Tomi osaa sanoa miksi häntä kiusattiin. Ei ehkä edes kysyä sitä. Jossain vaiheessa kiusaaminen alkoi tuntua melko luonnollisesta. Koulunkäynti nyt vain oli sellaista että toisinaan tuli turpaan. Eikä hän ollut ainoa perheestä, jota kiusattiin. Vain ensimmäinen:

”Vaikka ei me siitä keskenämme puhuttu.”

Sisarusten kesken tuntui vallitsevan ajatus siitä, että näin asioiden kuuluukin mennä. Jokainen koululuokka pyrki löytämään keskuudestaan ne tosi siistit tyypit ja sitten ne, joista ei saa pitää. Jälkimmäinen oli osunut Tomin ja hänen perheensä kohdalle:

”Ei me minusta mitenkään erikoisia oltu. Mutta jotenkin se vain oli selvää, että meitä kuuluukin kiusata. Se oli selvää meille kaikille.”

Kiusaajat eivät myöskään antaneet syytä toiminnalleen. Paitsi kerran. Tomi

oli ihastunut samaan tyttöön kuin joku toinen. Joku päätti keksiä väittää, että Tomi olisi raiskannut tytön.

”Ja mua piestiin sen takia. Se oli sen päivän tekosyy. En vielä kukaan tiedä uskoiko joku, että olisin niin tehnyt.”

”Ei se kiusaaminen kuitenkaan yleensä ollut seksuaalista”, Tomi korostaa, mutta korjaa nopeasti:

”Tai olihan se tavallaan, kun tytöt huutaa että olen ruma ja kukaan ei halua olla mun kanssa ja kuolen neitsyenä.”

”Joskus ehkä kiusattiin sen takia että olin lihava tai tyhmä. Vaikka en mä ollut. En tiedä oliko syy alussa se, että olin parempi oppilas. Mut ajan kanssa opin olemaan vähän huonompi, hiljempaa. Vaikka ei se kyllä paljon auttanut.”

Kysyn, eikö hän perheen vanhimpana lapsena koskaan yrittänyt puolustaa pienempiä sisariaan. Hävettääkö, ettei? Typerä kysymys, kadun välittömästi.

Katson kuin ystäväni alkaa itkeä ja tunnen itseni koulukiusaajaksi. Juuri tällä sekunnilla voisin murskata vastapäätä istuvan pienen ihmisen. Valta on minulla. Tähtäkö mahtaa kiusaajista tuntua?

”En mä olis mitään voinut tehdä! Yksi viittä vastaan se olis ollut. Mutta tottahan se on, olis mun jotain pitänyt tehdä. Ja voihan olla, että se niiden kiusaaminen oli mun syytäni. Ehkä niitä kiusattiin, kun mä en puolustautunut. Ehkä se oli mun syytäni kaikki.”

Tomista tuntui, ettei kukaan ymmärtänyt tilannetta:

”Jos joku kuristaa mun siskoa nurkan takana, ei sitä silti kukaan nähnyt. Kerran mun siskoa kuristettiin ja se poika itki. Sitä poikaa lohdutettiin. Kerran meidän Annalta murtui käsi, mutta opettaja ei noteerannut. Ihmiset ei aina halua nähdä asioita.”

Kerran Tomia tuettiin: ”Silloin multa tuli kaulasta verta. Mua kuristettiin, kun mä yritin puolustaa pikkusiskoani.”

Ja vain muutamaa minuuttia sitten hän uskoi, ettei koskaan yrittänyt auttaa. ”En mä sitä laske kun ei siitä mitään hyötyä ollut! Mut hakattiin ja sitä kiusattiin edelleen.”

KOULU

Kiusaaminen alkoi kun koulu alkoi. Seurasi luonnollisena osana elämää, kuin lukeminen ja laskeminen. Välitunnit olivat kamalia ja Tomista tuntuu, ettei niitä olisi pitänyt olla ollenkaan: ”Muistan vaan sen nimittelyn ja vähättelyn ja väkivallan.” Tomin muistot

ala-asteelta ovat jääneet utuisiksi.

Kiusatullakin oli kavereita, mutta yksi tai kaksi kerrallaan. Ala-asteen aikana yhteensä ehkä viisi. Ihan normaaleja lapsia.

Yläasteella kiusaaminen jatkui, kun samat lapset siirtyivät yhdessä uuteen kouluun. Vanha kiusaaja jatkaa ja muut yhtyvät siihen. Koululuokka oli lauma, jossa jokaisella oli oma paikkansa nokkimisjärjestyksessä:

”Jos ne muut näkee, että sä olet heikko. Jos et huutele takaisin tai puolustaudu. Enkä mä voinut huudella, kun nehän olis hakannut mut. Koitin vaan tuntea itseni vähän niitä kiusaajia paremmaksi. Mutta ei se kyllä oikein onnistunut.”

Koulun pihalla Tomi ja hänen kavereinsa muodostivat nörttijengin, joka eli ihan konkreettisesti nurkassa. Se tuntui turvalliselta:

Mä olin jo niin rikki että etäännytin muut. Makasin lattialla ja huusin mun paha oloa. Miksen saa huomiota?

”Pihan läpi kulkiessa kovat jätkät huuteli, mutta silloin kun me pysyttiin siinä meidän nurkassa pihalla, me saatiin olla rauhassa. Meitä ei hakattu.”

Tomi ei muista, pelkäsikö hän koko ajan. Joitakin lapsia ehkä, hän arvelee.

”Mutta jos ne on edellisenä päivänä myllyttänyt sua tai hakannu aita vasten niin tottakai se jännittää. Mutta ysillä kiusattiin vähemmän. Se oli aika hyvä vuosi.”

Tomia alettiin kohdella ihmisenä ensimmäistä kertaa lukiossa, otettiin mukaan porukkaan. Kiusaaminen lakkasi, mutta huomio oli Tomille liikaa:

”Mä olin jo niin rikki että etäännytin muut. Makasin lattialla ja huusin mun paha oloa. Miksen saa huomiota? Kun pari kertaa bileissä päätyy lattialle huutamaan, että tappaa mut, niin sitten enää kutsuta. Lukiossa mä hoidin sen kiusaamisen itse. Muiden ei tarvinnut.”

TURVASSA

Tomi muistaa kodin metsän keskellä turvallisena. Samalta tuntuu myös yliopistolla. Ei tarvitse enää pelätä.

”Paitsi joskus, mut aika vähän. Mä tiedän, että mä voin vaihtaa maisemaa. Mä en ole kahlittu mihinkään.”

Uusia ihmisiä hän varoo edelleen – ja uskoo tunnistavansa kiusaamisen jäljet. Tomilla on selvä kuva siitä, millaisia ihmiset ovat:

”Ne satuttavat. Niiden motiiveja epäilee aina. Miksi nuo puhuvat minulle? Mitä ne minusta haluavat?”

Tomista tuntuu edelleen, ettei hän riitä ihmisenä: ”Aina pitäisi olla joku muukin arvo. Osaan kyllä nykyisin tunnistaa, mitä ihmiset haluavat. Suurimman osan elämästä kun on varonut ja tarkkaillut muita, osaa sen lopulta aika hyvin.”

Yliopistossa Tomi tuntee olevansa muiden kanssa samanarvoinen: ”Ei mua enää niin voisi kiusata. Mä olen aika kova jätkä. Nyt mä osaisin puolustautua. Täällä mulla on oma paikkani ja täällä mä olen saanut itse valita sen paikan.”

Tomien mukaan hänen vanhempansa eivät osanneet: ”Ei ne kuulunu toimikuntiin tai vanhempainneuvostoon. Kai ne yritti, mutta ei se vaikuttanut. Me oltiin köyhiä ja muut oli parempia. Niitä, jotka päättivät maailmassa. Musta tulee yksi niistä, jotka päättää.”

Tomi on kova jätkä ja yliopisto hyvä paikka. ”Täällä mä olen aika hyvin turvassa. Täällä ei kukaan hakkaa.”

FUKSISYKSY ON EDELLEEN JOKA SYKSY

Lausahdus fuksisyksy on joka syksy on vainonnut minua jo useamman vuoden ajan. Tänäkin syksynä olen saanut törmätä tuohon lipsahdukseen. Mutta niinhän se on. Fuksisyksy ON joka syksy. Ei välttämättä sinulle tai minulle, mutta aina jollekin tämä syksy on fuksisyksy. Ensimmäisen opiskeluvuoden alku yliopistolla.

Vanhemmat opiskelijat aloittavat lauseensa usein: ”Silloin kun minä olin fuksi...” Ilmeisesti fuksius on niin vaikuttava kokemus, että siitä kertoilee tarinoita vielä N:nenn vuoden opiskelijakin. Fuksius on jotain aivan erityistä. Silloin voi kysyä ihan mitä tahansa. Silloin voi olla hukassa tietämättä minne piti mennä, tai mihin aikaan. Silloin voi seikkailla kirjaston hyllyjen välissä puoli tuntia ja todeta seisseensä heti alussa oikean kirjahyllyn kohdalla.

Väitän, että noita kaikkia edellä mainittuja asioita voi tehdä myös vanhempana. Ja vaikka moni sitä ei myöntäisikään, niitä myös tulee tehtyä vanhempana. Ei se kirjaston käyttäminen ole niin yksinkertaista ja ainakin minun tulee pääarakennuksen van-

Sanni Suhonen

“

Ainakin
minun tulee
pääarakennuksen
vanhalla
puolella joka
kerta tarkistaa,
että missähän
kerroksessa ja se
sali nyt oli.

halla puolella joka kerta tarkistaa, että missähän kerroksessa ja kummassa päässä käytävää se sali olikaan mihin olin menossa.

Miksi vanhempi opiskelija ei saisi kysyä? Tai olla hukassa. Tai pööpöillä kirjastossa löytämättä etsimäänsä. Miksi tämän pitäisi olla vain fuksin oikeus? Miksi meidän pitäisi muka osata olla jotenkin parempia tässä asiassa? Miksi me emme voi olla kuin fuksit (mutta silti tietää, että pääarakennuksen unifafessa on kaksi linjastoa)?

Toivoisinkin, että jokainen vanhempi opiskelija ottaisi asiasta onkeensa. Miksi tarvitsisi esittää parempaa tai viisaampaa kuin on? Miksi ei saisi olla vähän hukassa? Olkaa tätä kaikkea ihan rauhassa! Minäkin aion edelleen tarkistaa vahtimestarin kopin vierestä mihin kerrokseen ja kumpaan suuntaan käytävällä olen vanhalla puolella menossa. Ja aion pyöriä kirjastossa hyllyväleissä, kun oikea kirja ei vain löydy. Ja aion myös kysyä, kun siltä tuntuu. Vaikka olenkin se N:nnen vuoden opiskelija, joka muistelee: ”Silloin kun minä olin fuksi...”

S-PANKKIN ILMAISET ILOT

S-PANKISSA
PERUSPANKKI-
PALVELUT OVAT
S-ETUKORTIN
KÄYTTÄJILLE
MAKSUTTOMIA.

OTA KAIKKI HYÖTY
IRTI JA OHJAA
PALKKASI
TAI ELÄKKEESI
S-PANKKIIN.

LISÄTIETOA
[S-PANKKI.FI](https://www.s-pankki.fi)

S-Pankki

LIITY PAPPISLIITON OPISKELIJAJÄSENEKSI!

Opiskelijajäsenyys on
ilmainen.

Mitä saat?

- * neuvontaa ja koulutusta työllisyysasioissa
- * Crux-lehden postiluukkuusi
- * matkavakuutuksen
- * mahdollisuuden hakea matka-apurahaa

Lisäksi voit liittyä
Erityiskoulutettujen työttömyyskassaan
erillistä korvausta vastaan.

PAPPISLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET
www.pappisliitto.fi